

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

Table of Contents for "ABISRAVANAM"

1. വേദാന്തഃ.....	6
2. പുരുഷ സൂക്തം.....	6
3. ഉത്തര നാരായണം.....	10
4. മഹാ നാരായണം.....	11
5. ഋഗ് സത്യം.....	13
6. രക്ഷോഘ്നം.....	14
7. രക്ഷോഹണോ വലഗഹനഃ.....	18
8. സോമായ പിതൃമതേ.....	19
9. ഉശന്തസ്താ ഹവാമഹ ഉശന്തഃ.....	21
10. ഭക്ഷേഹി മാഽഽവിശ.....	24
11. ധ്രുവാഽസി ധരുണാഽസ്തുതാ.....	28
12. അഗ്ന ഉദയേ യാ ത ഇഷ്ടഃ.....	32
13. ശിരോ വാ ഏതദ് യജ്ഞസ്യ.....	34

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

14. അസാവാദിത്യോ ടസ്മിൻ ല്ലോക.....	37
15. സംതതിർവാ ഏതേ ഗ്രഹാഃ.....	40
16. ഏകവിഷ്വ ഏഷ ഭവതി.....	42
17. ഇന്ദ്രോ വൃത്രം ഹത്യാ.....	44
18. വൈശ്വദേവേന വൈ പ്രജാപതി.....	49
19. അഗ്നയേ ദേവേഭ്യഃ.....	54
20. ഉശന്തസ്ത്വ ഹവാമഹ.....	59
21. ത്രീനാചീകേതം.....	61
22. ഔചാം പ്രാചീ.....	75

SHORT NOTE ON “ABHISRAVANAM”

Abhisravanam means dignified hearing. Abhisravana Mantra should be chanted during ceremony to forefathers like Sraadham etc. This should be chanted loudly while the Brahmins are partaking food so that these mantras are to be heard by Brahmins, who represent “Pitrus”of Sraadham ceremony. Since these Mantras are about “Pitrus”, when chanted they are pleased and depart contented after Sraadham ceremony. These Mantras will also keep the “Raakshasaas”(evil forces)/ other hindrances at bay.

Brahmins will be invited to perform Abhisravanam. They should be offered dakshina after the Sraadham for chanting Abhisravanam.

For Ekodishtam (the eleventh day of death ceremony), Sapindeekaranam (the 12th day ceremony), Maasikam, Anumaasikam, Naandi, Gaya Sraadham, 1stSraadham of the deceased(1st Death Anniversery) etc., Abhisravanam Mantra shall not to be chanted.

The Abishravana Mantras are the part of “Taittiriya Shaka” and the Mantras are from “SAMHITA” and “BRAHMANA”

Notes:This Book has been brought to you with the courtesy of some Veda learners who have collaborated to prepare this book.

Please give your feedback, comments and report errors to the e-mail id vedavms@gmail.com. We shall strive to make this book more accurate and error-free.

You may note that there are inherent “paata bedhas” when we compare various sources and books, the Taittiriya Sakhaa compiled and commented by Shri. Sayanacharya of 13th Century and Shri Bhatta Bhaskaracharya (period unknown). Their manuscript compilations were later converted into books by great Scholars. One of such sets of “Taittiriya” was printed and published during earlier 1900 A.D. at Govt. Branch Press, Mysore and another set later published

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

under “Anandaashram Series”. These Books were referred to by us as our primary source material for this Book.

We have also referred “Yaajusha Ratnaakaram” in Sanskrit and “Abisravana Mantra Pataha” in grantha Script published in 1923 by Shri T.M.Narayana Shastri.

This book has not been prepared with any commercial purpose and is purely for studies.

Conventions used in Letters:

൮ – is represented by (gg)

ൺ – is represented by (gm)

ഘ – is represented as anunaasikam

Notes:

”[]” is represented as the end of a “panchaati”, not a full-stop nor a sentence break. Hence do not stop the chant on the mark of “[]” and continue till a sentence break (full stop) comes.

In this book wherever “തൃ” appears in Large & Bold Fonts than the normal ones used, please elongate/stretch such letter to 3 maatra and chant.

അഭിശ്രവണമന്ത്രപാഠഃ

ഹരിഃ ഓം

1. വേദാന്തഃ

ഓം | അഗ്നിമീ॑ളേ പു॒രോഹി॑തം-യ॒ജ്ഞസ്യ॑ ദേ॒വമൃ॑തിജം |
ഹോ॒താരം॑ ര॒ത ധാ॑തമം ||

ഇ॒ഷേ ത്വോർജ്ജേ॑ത്വാ വായ॑വഃ സ്വേ॒മാ പായ॑വഃ സ്വ॒മ ദേ॒വോ വ॑
സ്സ॒വിതാ॑ പ്രാർപ॒യതു॑ ശ്രേ॒ഷ്ഠത॑മായ കർമ്മ॑ണേ ||

അഗ്ന॑ ആയാ॒ഹി വീ॑തയേ ഗൃ॒ണാനോ॑ ഹ॒വൃദാ॑തയേ |
നിഹോ॑താ॒ സഥ്സി॑ ബർഹി॒ഷി ||

ശ॒ന്നോ ദേ॒വീര॑ഭിഷ്ട॒യ ആ॑പോ॒ ഭവ॑ന്തു പീ॒തയേ॑ |
ശംഘോ॑രഭി॒സ്രവ॑ന്തു നഃ || 1

2. പുരുഷ സൂക്തം

(T.A. 3-12-1)

സഹ॑സ്രശീർഷാ॒ പുരു॑ഷഃ | സഹ॑സ്രാക്ഷഃ സഹ॑സ്രപാത് |
സ ഭൃ॑മിം വിശ്വ॑തോ॒ വൃ॒താ | അത്യ॑തിഷ്ഠ-ദൃശാ॑ങ്ഗുലം |

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

പുരുഷ ഏവേദച്ഛ സർവം | യദ്ഭൂതം യച്ച ഭവ്യം |
ഉതാമൃതത്വ-സ്യേശാനഃ | യദന്നേനാ-തിരോഹതി |
ഏതാവാനസ്യ മഹിമാ | അതോ ജ്യായാശ്ച പുരുഷഃ || 1A

പാദോഽസ്യ വിശ്വാ ഭൂതാനി | ത്രിപാദസ്യ-മൃതന്ദിവി |
ത്രിപാദൂർദ്ധ്വ ഉദൈത് പുരുഷഃ | പാദോഽസ്യഹാഽഽഭവാത്പുനഃ |
തതോ വിഷ്വങ് വ്യക്രാമത് | സാശനാനശനേ അഭി |
തസ്മാദ് വിരാഡ്ജായത | വിരാജോ അധി പുരുഷഃ |
സ ജാതോ അത്യരിച്യത | പശ്ചാദ് ഭൂമിമഥോ പുരഃ || 2

യത് പുരുഷേണ ഹവിഷാ | ദേവാ യജ്ഞമതന്വത |
വസന്തോ അസ്യ-സീദാജ്യം | ഗ്രീഷ്മ ഇദ്ധ്മ-ശ്ശരദ്ധവിഃ |
സപ്താസ്യാസൻ പരിധയഃ | ത്രിസ്തപ്ത സമിധഃ കൃതാഃ |
ദേവാ യദ്യജ്ഞം-തന്വാനാഃ | അബദ്ധ്നൻ പുരുഷം പശൂം |
തം യജ്ഞം ബർഹിഷി പ്രൗക്ഷന് | പുരുഷം ജാതമഗ്രതഃ || 3

തേന ദേവാ അയജന്ത | സാദ്ധ്യാ ഋഷയശ്ച യേ |
തസ്മാദ്യജ്ഞാഥ് സർവഹൃതഃ | സംഭൃതം പുഷദാജ്യം |

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

പശുഃസ്താഃശ്ചക്രേ വായവ്യാൻ | ആരണ്യാൻ-ഗ്രാമ്യാശ്ച യേ |
തസ്മാദ്യജ്ഞാമ് സർവഹൃതഃ | ഋചഃ സാമാനി ജജ്ഞിരേ |
ഛന്ദാഃസി ജജ്ഞിരേ തസ്മാത് | യജുസ്തസ്മാ ദജായത || 4

തസ്മാദശ്വാ അജായന്ത | യേ കേ ചോദയാദതഃ |
ഗാവോ ഹ ജജ്ഞിരേ തസ്മാത് | തസ്മാജ്ജാതാ അജാവയഃ |
യത്പുരുഷം വ്യദധുഃ | കതിയാ വ്യകല്പയൻ |
മുഖം കിമസ്യ കൗ ബാഹു | കാവൂരു പാദാവുച്യേതേ |
ബ്രാഹ്മണോഽസ്യ മുഖമാസീത് | ബാഹു രാജന്യഃ കൃതഃ || 5

ഊരു തദസ്യ യദൈദശ്യഃ | പദ്ഭ്യാഃ ശൂദ്രോ അജായതഃ |
ചന്ദ്രമാ മനസോ ജാതഃ | ചക്ഷോ-സ്സൂര്യോ അജായത |
മുഖാദിന്ദ്ര-ശ്ചാഗ്നിശ്ച | പ്രാണാദ് വായു-രജായത |
നാഭ്യാ ആസീദന്തരിക്ഷം | ശീർഷ്ണോ ദ്യൗഃ സമവർത്തത |
പദ്ഭ്യാം ഭൂമിർ ദിശഃ ശ്രോത്രാത് |
തഥാ ലോകാഃ അകല്പയൻ || 6

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

വേദാഹമേതം പുരുഷം മഹാന്തം |
 ആദിത്യവർണം തമസസ്തു പാരേ |
 സർവാണി രൂപാണി വിചിത്യ ധീരഃ |
 നാമാനി കൃത്യാഭിവാദൻ യദാസ്മൈ |
 ധാതാ പുരസ്താദ്യമുദാ ജഹാര |
 ശക്രഃ പ്രവിദാൻപ്രദിശശ്ചതസ്രഃ |
 തമേവം ള്വിദാനമൃത ഇഹ ഭവതി |
 നാനൃഃ പന്നമാ അയനായ വിദ്യതേ |
 യജ്ഞേന യജ്ഞ-മയജ്ഞ ദേവാഃ | താനി
 ധർമാണി പ്രഥമാന്യാസൻ | തേ ഹ നാകം മഹിമാനസ്സചന്തേ |
 യത്ര പൂർവേ സാദ്ധ്യാ-സ്സന്തി ദേവാഃ || 7
 (പുരുഷഃ പുരോഽഗ്രതോഽജായത കൃതോഽകല്പയന്നാസൻ
 ദേവ ച)

3. ഉത്തര നാരായണം

(T.A. 3-13-1)

അദ്ഭ്യസ്തംഭൂതഃ പൃഥിവൈ രസാച്ച |
 വിശ്വകർമ്മണഃ സമവർത്തതാധി |
 തസ്യ ത്വഷ്ടാ വിദധദ്രൂപമേതി |
 തത്പുരുഷസ്യ വിശ്വ മാജാനമഗ്രേ |
 വേദാഹമേതം പുരുഷം മഹാന്തം |
 ആദിത്യ വർണം തമസഃ പരസ്താത് |
 തമേവം വിദാനമൃത ഇഹ ഭവതി |
 നാന്യഃ പന്ഥാ വിദ്യതേടയനായ |
 പ്രജാപതിശ്ചരതി ഗർഭേ അന്തഃ |
 അജായമാനോ ബഹുധാ വിജായതേ || 8

തസ്യ ധീരാഃ പരിജാനന്തി യോനീം |
 മരീചീനാം പദമീച്ഛന്തി വേധസഃ |
 യോ ദേവേഭ്യ ആതപതി | യോ ദേവാനാം പുരോഹിതഃ |
 പൂർവോ യോ ദേവേഭ്യോ ജാതഃ | നമോ രൂചായ ബ്രഹ്മയേ |

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

രൂപം ബ്രഹ്മ-ജ്ഞനയന്തഃ | ദേവാ അഗ്രേ തദബ്രൂവൻ |
യസ്സൈവം ബ്രഹ്മണോ വിദ്യാത് | തസ്യ ദേവാ അസന്തശേ ||
ഹ്രീശ്വ തേ ലക്ഷ്മീശ്വ പത്യാ || അഹോരാത്രേ പാർശ്വേ |
നക്ഷത്രാണി രൂപം | അശ്വിനൗ വ്യാത്തം |
ഇഷ്ടം മനിഷാണ | അമൃം മനിഷാണ | സർവം മനിഷാണ || 9
(T.A 3-13 - ജായതേ വശ സപ്ത ച)

4. മഹാ നാരായണം

(T.A.10-11-1)

സഹസ്രശീർഷം ദേവം ഹിശ്വാക്ഷം ഹിശ്വ ശംഭുവം |
വിശ്വം നാരായണം ദേവമക്ഷരം പരമം പദം |
വിശ്വതഃ പരമാനിത്യം ഹിശ്വം നാരായണഃ ഹരിം |
വിശ്വമേവേദം പുരുഷ സ്തദിശ്വ-മുപജീവതി |
പതിം ഹിശ്വസ്യായൈശ്വരഃ ശാശ്വതഃ ശിവമച്യുതം |
നാരായണം മഹാജ്ഞയം ഹിശ്വാത്മാനം പരായണം |
നാരായണഃ പരോ ജ്യോതിരാത്മാ നാരായണഃ പരഃ |
നാരായണ പരം ബ്രഹ്മ തത്ത്വം നാരായണഃ പരഃ |

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

നാരായണ പരോ ധ്യാതാ ധ്യാനം നാരായണഃ പരഃ ।
യച്ച കിഞ്ചിജ്-ജഗഥ് സർവം ദൃശ്യതേ ശ്രൂയതേഽപി വാ ।
അന്തർ ബഹിശ്ച തഥ് സർവം വ്യാപ്യ
നാരായണഃ സ്ഥിതഃ ॥ 10

അനന്ത മവ്യയം കവിഃ സമുദ്രേഽന്തം വിശ്വശംഭുവം ।
പദ്മകോശ-പ്രതീകാശഃ ഹൃദയം ചാപ്യധോമുഖം ।
അധോ നിഷ്ട്യാ വിതസ്ത്യാന്തേ നാഭ്യാമുപരി തിഷ്ഠതി ।
ജാലമാലാകുലം ഭാതീ വിശ്വസ്ത്യായതനം മഹത് ।
സന്തതഃ ശിലാഭിസ്തു ലംബത്യാ കോശസന്നിഭം ।
തസ്ത്യാന്തേ സുഷിരഃ സൂക്ഷ്മം തസ്തിൻമ് സർവം
പ്രതിഷ്ഠിതം ।

തസ്യ മദ്ധ്യേ മഹാനഗ്നിർ വിശ്വാർചിർ വിശ്വതോ മുഖഃ ।
സോഽഗ്രഭുഗ് വിഭജൻ തിഷ്ഠന്നാഹാര-മജരഃ കവിഃ ।
തിര്യഗ്വർദ്ധാ മധശ്ഠായീ രശ്മയസ്തസ്യ സന്തതാ ।
സന്താപയതി സ്വം ദേഹമാപാദതല മസ്തകഃ ।

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

തസ്യ മദ്ധ്യേ വഹ്നി ശിഖാ അണീയോർദ്ധ്വാ വ്യവസ്ഥിതഃ ।
നീലതോ യദ മദ്ധ്യസ്ഥാദ് വിദ്യുല്ലേഖേവ ഭാസ്പരാ ।
നീവാര ശൂകവത്തനീ പിതാ ഭാസ്പത്യണ്ണുപമാ ।
തസ്യാഃ ശിഖായാ മദ്ധ്യേ പരമാത്മാ വ്യവസ്ഥിതഃ ।
സ ബ്രഹ്മ സ ശിവഃ സ ഹരിഃ സേന്ദ്രഃ സോഽക്ഷരഃ
പരമഃ സ്വരാദ് ॥ 11

(T.A.10-11-1 - നാരായണഃ സ്ഥിതോ വ്യവസ്ഥിതശ്ചതാരി ച)

5. ജതപ് സത്യം

(T.A.10-12-1)

ജതപ് സത്യം പരം ബ്രഹ്മ പുരുഷം കൃഷ്ണ പിങ്ഗലം ।
ഊർധ്വാരേതം വിരുപാക്ഷം വിശ്വരൂപായ വൈ നമോ നമഃ ॥ 11A

(T.A.10-1-6)

നാരായണായ വിദ്മഹേ വാസുദേവായ ധീമഹി ।
തന്നോ വിഷ്ണുഃ പ്രചോദയാത് ॥ 11-B

(T.S.1-2-23)

വിഷ്ണോർനുകം വിര്യാണി പ്രവോചം യഃ പാർത്ഥിവാനി വിമമേ
രാജാപ്സി യോ അസ്കദായ-ദുത്തരപ് സധസ്ഥം വിചക്രമാണ-

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

സ്രോ॒യോ॒രു॒ഗായോ॑ വി॒ഷ്ണോ॑-ര॒രാട॑മ॒സി വി॒ഷ്ണോഃ॒॑ പൃ॒ഷ്ഠമ॑സി
വി॒ഷ്ണോഃ॑ ശ്ര॒പ്രേ॒സ്ഥോ॑ വി॒ഷ്ണോ॑-സ്യു॒രസി॑ വി॒ഷ്ണോർ॑ ധ്രു॒വമ॑സി
വൈ॒ഷ്ണവ॑മ॒സി വി॒ഷ്ണവേ॑ താ || 12

6. രക്ഷോഘ്നം

(T.S. 1-2-14)

കൃ॒ണ്ണു॒ഷ്വ പാ॒ജഃ॑ പ്ര॒സി॒തിന॑ പൃ॒ഥ്വീം യാ॑ഹി രാജേ
വാ॒മവാ॑ഽ ഇ॒ഭേന॑ । ത്രൃ॒ഷ്വീ മ॒നു പ്ര॒സി॒തിം ദ്രു॒ണാനോ॑ഽസ്തോ
ഽസി॑ വി॒ധ്യ ര॒ക്ഷ സ॒സ്തപി॑ഷ്ഠഃ । തവ॑ ഭ്ര॒മാസ॑ ആശു॒യാ പ॒തം
ത്യ॒നു॒സ്സൃ॒ശ-ധൃ॒ഷ്താ ശോ॑ശു॒ചാനഃ॑ । തപൃ॑ഽഷ്ടഗേ ജു॒ഹ്വാ
പ॒തം-ഗാ॑ന॒സന്ദി॑തോ വി॒സൃ॒ജ വി॒ഷ്വ ഗു॒പ്തഃ॑ ।
പ്ര॒തി॒സ്തൃ॒ശോ വി॒സൃ॒ജ-തൂ॑ർണി॒തമോ॑ ഭവാ॑ പാ॒യുർവി॒ശോ॒ഽഠ
സ്യാ॑ഽഠദ॒ണ്ഡഃ॑ । യോ॒നോ ദു॒രേ അ॒ഘശ॑ഽസോ , []13

യോ അന്ത്യഗേ മാകിഷ്ടു വൃഥിരാ ദധർഷീത് ।
ഉദഗേ തിഷ്ടു പ്രത്യാതനുഷ്വന്യ-മിത്രാഽ
ഓഷതാത്തിശ്വഹേതേ ।

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

യോ നോ അരാതിഃ സമിധാന ചക്രേ നീചാ തംധക്ഷ്യത സന്ന
ശൃഷ്ഠം | ഊർധ്വോ ഭവ പ്രതി വിധ്യാ-ധൃസ്തദാ വിഷ്ണുണുഷ്യ
ദൈവ്യാന്യഗേ | അവസ്ഥിരാ തനുഹി യാതു ജൂനാം ജാ
മിമജാമിം പ്രമൃണീഹി ശത്രുൻ | സതേ, [] 14

ജാനാതി സുമതിം യ വിഷ്ണുയ ഈവതേ ബ്രഹ്മണേ ഗാതുമൈർ
ത് | വിശ്യാന്യസ്മൈ സുദിനാനി രായോ ദ്യുമാന്യര്യോ വിദുരോ
അഭിദ്യാത് | സേദഗേ അസ്തു സുഭഗ സ്തുദാനുർയസ്താ
നിത്യേന ഹവിഷാ യ ഉക്തൈഃ | പിപ്രീഷതി സ്വ ആയുഷി
ദുരോണേ വിശ്വേദസ്മൈ സുദിനാ-സാഃസദിഷ്ടിഃ | അർചാമിതേ
സുമതിം ഘോഷ്യർവാഖ്-സ്തന്തേ വാ വാതാ ജരതാ, [] 15

മിയംഗീഃ | സ്വശ്യാസ്താ സുരമാ മർജയേ-മാസ്മൈ ക്ഷത്രാണി
ധാരയേര-നുദ്യുൻ | ഇഹ ത്വാ ദുര്യാ ചരേദുപത്മൻ ദോഷാ
വസ്തുർ ദീദിവാഃ സമനുദ്യുൻ | ക്രീഡന്തസ്താ സുമനസ
സ്തപേമാഭി ദ്യുമാ തസ്ഥിവാഃ സോജനാനാം |

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

യസ്താ സ്വശ്വസ്തു-ഹിരണ്യോ അഗ്ന ഉപയാതി വസുമതാ
രഥേന | തസ്യ ത്രാതാ ഭവസി തസ്യ സഖാ യസ്തു ആതിഥ്യ മാ
നുഷഗ് ജുജോഷത് | മഹോരുജാമി, [] 16

ബന്ധുതാ വചോ ഭിസ്തന്മാ പിതൂർഗോതമാദ നിയായ |
തന്നോ അസ്യ വചസ-ശ്ചികിദ്ധി ഹോതര്യവിഷ്യ സുകൃതോ
ഭമൂനാഃ | അസ്വപ്ത ജസ്തുരണയ സ്തുശേവാ അതന്ദ്രാസോഽവൃകാ
അശ്രമിഷ്ടാഃ | തേ പായവഃ സധ്രിയഞ്ചോ നിഷദ്യാഗേ തവ നഃ
പാന്തമൂര | യേ പായവോ മാമതേയം തേ അഗ്നേ പശ്യന്തോ അ
ന്ധം ദുരിതാദ രക്ഷൻ | രരക്ഷ താൻമ് സുകൃതോ വിശവേഭാ
ദിപ്തന്ത ഇദ്രിപവോ നാഹ , []17

ദേഭ്യഃ ത്രായാ വയച് സധന്യ-സ്തോതാ സ്തുവ പ്രണീത്യ
ശ്യാമ വാജാൻ | ഉദാശച് സാ സുദയ സത്യതാ തേഽനുഷ്ടുയാ
കൃണുഹ്യ-ഹ്രയാണ | അയാ തേ അഗ്നേ സമിധാ വിധേമ
പ്രതിസ്തോമച് ശസ്യമാനം ഗൃഭായ |

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

ദഹാശസോ॑ രക്ഷ॑സഃ പാഹ്യ॑സ്താൻ ദൃഹോ॑ നിദോ
മി॑ത്രമഹോ॑ അവ॑ദ്യാത് | രക്ഷോ॑ഹണം॑ വാ॑ജിനമാ॑ജി ഘർമി॑ മി
ത്രം പ്ര॑മിഷ്ഠു॑ മുപ॑യാമി ശർമ॑ | ശിശാ॑നോ॑ അ॒ഗ്നിഃ ക്രതു॑ഭി സ്സമി॑
ദ്ധ-സ്സനോ॑ ദിവാ॑ , [] 18

സ രി॑ഷഃ പാ॑തു നക്തം॑ | വിജ്യോ॑തിഷാ॑ ബൃഹ॑താ ഭാ॑ത്യഗ്നി॑ രാ
വിർ വിശാ॑നി കൃ॑ണുതേ മഹി॑ത്യാ | പ്രാ॑ദേവീ॑ർമായാ॑ സ്സഹ॑തേ
ദു॒രേവാ॑ ശ്ലീശീ॑തേ ശൃംഗേ॑ രക്ഷ॑സേ വിനി॑ക്ഷേ |
ഉ॒തസാ॑നാസോ॑ ദി॒വിഷ॑ന്ത്വഗേ॑ സ്തി॒ശ്മായു॑ധാ രക്ഷ॑സേ ഹന്ത
വാ ഉ॑ || മദേ॑ ചിദ॑സ്യ പ്ര॒രുജ॑ന്തി ഭാ॒മാ ന॑വര॑ന്തേ പരി॑ബാധോ
അദേ॑വീഃ || 19

(T.S. 1-2-14 അ॒ഘശ॑ല്സഃ സ॒ തേ ജ॑രതാല് രു॒ജാമി॑ ഹ ദി॒വൈക്
ച॒താരി॑ശ്ച)

7. രക്ഷോഹണോ വലഗഹനഃ

T.S. 1.3.2.1

രക്ഷോഹണോ വലഗഹനോ വൈഷ്ണവാൻ ഖ്നാമീ-ദമഹം തം
 വലഗ-മുദ്-വപാമി യം നഃ സമാനോ യമസമാനോ
 നിചഖാനേദമേ നമധരം കരോമി യോ നഃ സമാനോ യോഽ സ
 മാനോ ഽരാതീയതി ഗായത്രേണ ചന്ദസാഽവബാധോ വലഗഃ
 കിമത്ര ഭദ്രം തന്നൗ സഹ വിരാഡ്സി സപതഹാ സമ്രാഡ്
 സി ഭ്രാത്യവൃഹാ സ്വരാഡ്സ്യ-ഭിമാതിഹാ വിശ്വാരാഡ്സി
 വിശ്വാസാം നാശ്ചാണാഹന്താ, []20

T.S 1.3.2.2

രക്ഷോഹണോ വലഗഹനഃ പ്രോക്ഷാമി വൈഷ്ണവാൻ
 രക്ഷോഹണോ വലഗഹനോഽവ നയാമി വൈഷ്ണവാൻ
 യവോഽസി യവയാസ്മദ് ദേഷോ യവയാരാതീ
 രക്ഷോഹണോ വലഗഹനോഽവ സ്മൃണാമി വൈഷ്ണവാൻ
 രക്ഷോഹണോ വലഗഹനോഽഭി ജുഹോമി വൈഷ്ണവാൻ

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

രക്ഷോഹണൗ വലഗഹനാവുപ ദധാമി വൈഷ്ണവീ
രക്ഷോഹണൗ വലഗഹനൗ പര്യുഹാമി വൈഷ്ണവീ
രക്ഷോഹണൗ വലഗഹനൗ പരി സ്തുണാമി വൈഷ്ണവീ
രക്ഷോഹണൗ വലഗഹനൗ വൈഷ്ണവീ
ബൃഹന്നസി ബൃഹദ്ഗ്രോവാ ബൃഹതീ-മിന്ദ്രായ
വാചം വദ || 21

(T.S. 1.3.2.1 to 1.3.2.2- ഹന്തേന്ദ്രായ ദേവ ച)

8. സോമായ പിതൃമതേ

T.S. 1-8-5-1

സോമായ പിതൃമതേ പുരോധാശ്ഠ് ഷട്കപാലം നിർവപതി
പിതൃഭ്യോ ബർഹിഷദ്ഭ്യോ ധാനാഃ പിതൃഭ്യോ ടഗ്നിഷ്യാ
ത്തേഭ്യോ ടഭിവാന്യായൈ ദൃഗ്ധേമൻമ-മേതത്തേ തത യേ ച
ത്യാ-മന്വേ- തത്തേ പിതാമഹ പ്രപിതാമഹ യേ ച ത്യാ-മന്വത്ര
പിതരോ യമാഭാഗം മന്ദധാഃ സുസംദ്യശം ത്യാ വയംമഘവൻ
മന്ദിഷീമഹി । പ്ര നൂനം പൂർണവന്ധൂരഃ സ്തുതോ യാസി വശാ
ഠ് അനു । യോജാ-നമിന്ദ്ര തേ ഹരീ || 22

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

T.S. 1-8-5-2

അക്ഷന്ന-മീമദന്ത ഹൃവ് പ്രിയാ അധൃഷത ।
 അസ്തോഷത സ്വദാനവോ വിപ്രാ നവിഷ്ടയാ മതീ ।
 യോജാൻ വിന്ദ്ര തേ ഹരീ । അക്ഷൻ പിതരോ ടമീമദന്ത പി
 തരോ ടതീത്യപന്ത പിതരോ ടമീമ്യജന്ത പിതരഃ ।
 പരേത പിതരഃ സോമ്യാ ഗംഭീരൈഃ പഥിഭിഃ പൂർവ്വൈഃ ।
 അഥാ പിത്യൻമസുവിദത്രാഃ അപീത യമേന യേ സധമാദം
 മദന്തി । മനോ ന്യാ ഹുവാമഹേ നാരാശഃ സേന സ്തോമേന
 പിത്യണാം ച മൻമഭിഃ । ആ, [] 23

T.S. 1-8-5-3

ന ഏതു മനഃ പുനഃ ക്രത്യേ ദക്ഷായ ജീവസേ ॥ ജ്യോക് ച
 സൂര്യം ദൃശേ । പുനർ നഃ പിതരോ മനോ ദദാതു ദൈവ്യോ
 ജനഃ । ജീവം വ്രാതഃ സചേമഹി । യദന്തരിക്ഷം പൃഥിവീ-മൃത
 ദ്യാം യന്മാതരം പിതരം വാ ജിഹിഃസിമ । അഗ്നിർ മാ തസ്താ-
 ദേനസോ ഗാർഹപത്യഃ പ്ര മുഞ്ചതു ദുരിതാ യാനി
 ചക്യമ കരോതു മാ-മനേനസം ॥ 24

(T.S. 1.8.5.1 to 1.8.5.3- ഹരി മന്ദിരാ ചതുശ്ചതാരിശ്ച)

9. ഉശന്തസ്താ ഹവാമഹ ഉശന്തഃ

T.S. 2-6-12-1

ഉശന്തസ്താ ഹവാമഹ ഉശന്തഃ സമീധീമഹി ।
 ഉശന്നുശത ആ വഹ പിത്യൻ ഹവിഷേ അത്തവേ ।
 ത്വച്ഛോമ പ്രചികിതോ മനീഷാ ത്വച്ഛജീഷു-മനു നേഷി
 പന്മാം । തവ പ്രണീതീ പിതരോ ന ഇന്ദോ ദേവേഷു രത്-
 മഭജന്ത ധീരാഃ । ത്വയാ ഹി നഃ പിതരഃ ശോമ പൂർവേ കർമാണി
 ചക്രൂഃ പവമാന ധീരാഃ । വന്വന്നവാതഃ പരിധീഷ് -രപോർണ്ണു
 വീരേഭി-രശൈർ- മഘവാ ഭവ, [] 25

T.S. 2-6-12-2

നഃ ത്വച്ഛോമ പിത്യഭിഃ സംവിദാനോ ടനു ദ്യാവാ
 പൃഥിവീ ആ തതൻമ । തസ്മൈ ത ഇന്ദോ ഹവിഷാ വിധേമ വ
 യഃ സ്യാമ പതയോ രയിണാം । അഗ്നിഷാത്താഃ പിതര ഏഹ
 ഗച്ഛത സദഃ സദഃ സദത സുപ്രണീതയഃ । അത്താ ഹവീഷി
 പ്രയതാനി ബർഹിഷ്യമാ രയിഷ് സർവവീരം ദധാതന ।

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

ബർഹിഷദഃ പിതര ഊത്യർവാഗിമാ വോ ഹവ്യാ ചക്യമാ ജു
ഷധം | ത ആ ഗതാവസാ ശംതമേനാമാസ്മദ്യച്ഛ, [26

T.S. 2-6-12-3

ശംയോ-രരപോ ദധാത | ആഹം പിത്യൻമ് സുവിദത്രാച്ഛ
അവിമ്സി നപാതം ച വിക്രമണം ച വിഷ്ണോഃ |
ബർഹിഷദോ യേ സ്വധയാ സുതസ്യ ഭജന്ത പിത്വസ്തു ഇഹാഗ
മിഷ്ടാഃ | ഉപഹൃതാഃ പിതരഃ സോമ്യോസോ ബർഹിഷ്യേഷു നി
ധിഷു പ്രിയേഷു | ത ആ ഗമന്തു ത ഇഹ ശ്രുവന്തധി
ബ്രുവന്തു തേ അവന്തസ്താൻ | ഉദീ-രതാ-മവര ഉത്പരാസ ഉൻ
മധ്യമാഃ പിതരഃ സോമ്യോസഃ || അസ്മുഃ, [] 27

T.S. 2-6-12-4

യ ഹുയുരവൃകാ ഋതജ്ഞാസ്തേ നോഽവന്തു പിതരോ
ഹവേഷു | ഇദം പിത്യഭ്യോ നമോ അസ്ത്വദ്യ യേ പൂർവാസോ
യ ഉപരാസ ഹുയുഃ | യേ പാർഥിവേ രജസ്യോ നിഷ്ത്താ യേ
വാ നൂനച്ഛ സുവൃജനാസു വിക്ഷു | അധാ യഥാ നഃ പിതരഃ
പരാസഃ പ്രതാസോ അഗ്ന ഋത-മാശുഷാണാഃ | ശുചീ-ദയൻ

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

ദീ॒ധി॒തി-മു॑ക്ഥ॒ശാ॒സഃ॒ ക്ഷാ॑മാ॒ ഭി॒ന്ദ॒ന്തോ॑ അ॒രു॒ണീ॒രപ॑ വ്ര॒ന് ।
യദ॑ഗേ, []28

T.S. 2-6-12-5

ക॒വ്യ॒വാ॒ഹന॑ പി॒ത്യൻ യക്ഷ്യ് ജ്ഞാ॑വ്യധഃ । (Padam - യക്ഷി
ജ്ഞാ॑വ്യധഃ) പ്ര ച॑ ഹ॒വ്യാനി॑ വ॒ക്ഷ്യ॒സി ദേ॒വേഭ്യ॑ശ്ച പി॒ത്യഭ്യ
ആ । താ॑മഗ॒ ഇ॒ഹി॒തോ ജാ॑ത॒വേദോ॑ ഽവാ॒സ്തു॒വ്യാനി॑ സു॒ര
ഭീ॒ണി॑ കൃ॒താ । പ്രാ॒ദാഃ പി॒ത്യഭ്യഃ॑ സ്വ॒ധയാ॑ തേ അ॒ക്ഷ॒ന്നഭി
താ॑ ദേ॒വ പ്ര॑യ॒താ ഹ॒വീഷി॑ । മാ॒തലീ॑ ക॒വൈർ യമോ॑ അ॒ങ്കി
രോ॒ഭിർ ബൃ॒ഹസ്പ॑തിർ ജ്ഞാ॑ഭിർ വാ॒വ്യധാ॑നഃ ।
യാഽശ്ച॑ ദേ॒വാ വാ॑വ്യധു॒ര്യേ ച॑ ദേ॒വാൻമ് സ്വാ॒ഹാഽന്യേ॑ സ്വ
ധയാ॑ഽന്യേ॒ മദ॑ന്തി ॥ 29

T.S. 2-6-12-6

ഇ॒മം യ॑മ പ്ര॒സ്തു॒രമാ॑ ഹി സീ॒ദാ॑ങ്ഗീ॒രോ॒ഭിഃ പി॒ത്യഭിഃ॑ സം॒വിദാ॑
നഃ । ആ॒ താ॒ മന്ത്രാഃ॑ ക॒വിശ॑സ്താ॒ വഹ॑ൻതോ॒നാ രാ॑ജൻ ഹ
വി॒ഷാ മാ॑ദയ॒സ്വ । അ॑ങ്ഗീ॒രോ॒ഭി-രാ॑ ഗ॒ഹി യ॒ജ്ഞി॑യേ॒ഭിർ യമ്
വൈ॒രു॒വൈ-രി॑ഹ മാ॑ദയ॒സ്വ ।

T.S. 3-2-5-2

ശംഭൂർ മയോഭൂഃ സ്വസ്തി മാ ഹരിവർണ പ്ര ചര ക്രത്യേ ദക്ഷായ
രായസ്പോഷായ സുവീരതായൈ മാ മാ രാജൻവി ബീഭിഷോ
മാ മേ ഹാർദി തിഷാ വധീഃ ।

വൃഷണേ ശുഷായായുഷേ വർചസേ ।

വസുർമദ്ഗണസ്യ സോമ ദേവ തേ മതിവിദഃ പ്രാതഃസവനസ്യ
ഗായത്രചരന്ദസ ഇന്ദ്രപീതസ്യ നരാശഃ സപീതസ്യ പിത്യപീ
തസ്യ മധുമത ഉപഹൃതസ്യോ-പഹൃതോ ദക്ഷയാമി രൂദ്രവ
ദ്ഗണസ്യ സോമ ദേവ തേ മതിവിദോ മാദ്ധ്യന്ദിനസ്യ സവ
നസ്യ ത്രിഷുപ്ചരന്ദസ ഇന്ദ്രപീതസ്യ നരാശഃ
സപീതസ്യ, [32

T.S. 3-2-5-3

പിത്യപീതസ്യ മധുമത ഉപഹൃതസ്യോ-പഹൃതോ ദക്ഷയാ-
മ്യാദിത്യവദ്ഗണസ്യ സോമ ദേവ തേ മതിവിദസ്തുതീയസ്യ
സവനസ്യ ജഗതീചരന്ദസ ഇന്ദ്രപീതസ്യ നരാശഃ സപീതസ്യ
പിത്യപീതസ്യ മധുമത ഉപഹൃതസ്യോപഹൃതോ ദക്ഷയാമി ।

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

ആ പ്യായസ്വ സമേതു തേ വിശ്വതഃ സോമ വൃഷ്ണീയം ।
ഭവാ വാജസ്യ സംഗമേ । ഹിന്വ മേ ഗാത്രോ ഹരിവോ ഗണാൻ
മേ മാ വി തീത്യഷഃ । ശിവോ മേ സപ്തർഷീനുപ തിഷ്ടസ്വ മാ
മേഽവാങ് നാഭിമതി- []33

T.S. 3-2-5-4

ഗാഃ । അപാമ സോമ-മമൃതാ അഭൂമാദർശമ ജ്യോതി-രവിദാമ
ഭേവാൻ । കിമസ്താൻ കൃണവ-ദരാതിഃ കിമു ധൂർത്തി-രമൃത
മർത്യസ്യ । യന് ആത്മനോ മിന്ദാഭൂദഗ്നിസ്തത് പുന
രാഹാർജാതവേദാ വിചർഷണിഃ ।
പുന-രഗ്നിശ്ചക്ഷു-രദാത് പുനരിന്ദോ ബൃഹസ്സതിഃ ।
പുനർമേ അശ്വിനാ യുവം ചക്ഷുരാ ധത്ത-മക്ഷേധാഃ ।
ഇഷ്ടയജുഷസ്തേ ഭേവ സോമ സ്തുതസ്തോമസ്യ, []34

T.S. 3-2-5-5

ശസ്തോക്ഥസ്യ ഹരിവത ഇന്ദ്രപീതസ്യ മധുമത
ഉപഹൃതസ്യോ-പഹൃതോ ഭക്ഷയാമി ।
ആപൂര്യാഃ സ്ഥാ മാ പുരയത പ്രജയാ ച ധനേന ച ।

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

ഏതത്തേ॑ തത യേ॑ ച॒ ത്യാ-മ॑ന്വേതത്തേ॑ പി॒താമ॑ഹ പ്ര॒പിതാമ॑ഹ
യേ॑ ച॒ ത്യാമ॑ന്വത്ര॒ പിത॑രോ യ॒ഥാഭാ॑ഗം മ॒ന്ദധാ॑ം നമോ॑ വഃ
പിത॑രോ ര॒സായ॑ നമോ॑ വഃ പിത॑രഃ ശു॒ഷ്ഠായ॑ നമോ॑ വഃ
പിത॑രോ ജീ॒വായ॑ നമോ॑ വഃ പിത॑രഃ ,[]35

T.S. 3-2-5-6

സ്വ॒ധായൈ॑ നമോ॑ വഃ പിത॑രോ മ॒ന്യവേ॑ നമോ॑ വഃ പിത॑രോ
ഘോ॒രായ॑ പിത॑രോ നമോ॑വോ യ ഏ॒തസ്മി॑ൻ ഘ്ലോ॒കേ സ്ഥ യു
ഷ്ഠാഽസ്മേ॑സ്മനു॒ യേ॑ സ്മി॒ൻ ഘ്ലോ॒കേ മാ॑ം തേ॒സ്മുയ॑ ഏ॒തസ്മി॑ൻ
ഘ്ലോ॒കേ സ്ഥ യു॒യം തേഷാ॑ം വ॒സിഷ്ഠാ॑ ഭൂ॒യാസ്തു॒ യേ॑
സ്മി॒ൻ ഘ്ലോ॒കേ॑ഹം തേഷാ॑ം വ॒സിഷ്ഠാ॑ ഭൂ॒യാസം॑ പ്ര॒ജാപ॑തേ
ന ത്വദേ॒താനൃ॑ന്യോ വി॒ശ്വാ ജാ॒താനി॑ പരി॒ താ ബ॑ഭൂവ ॥ 36

T.S. 3-2-5-7

യത്കാ॑മാസ്മേ॒ ജുഹു॑മസ്തന്നോ॑ അ॒സ്തു വ॒യഃ സ്യാ॑മ പ॒തയോ॑
രയി॑ണാം । ദേ॒വകൃ॑തസൈ॒സ്യന॑സോ॒ ഹവ॑യജ॒നമ॑സി മ॒നുഷ്യ॑കൃത
സൈ॒സ്യന॑സോ॒ ഹവ॑യജ॒നമ॑സി പിതൃ॑കൃതസൈ॒സ്യന॑സോ॒ ഹവ॑യജ
നമ॑സ്യ-പ്സു ധൗ॒തസ്യ॑ സോമ ദേ॒വ തേ॒ നൃഭിഃ॑ സു॒തസ്യേ॒ഷുയ॑

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

ജുഷഃ സ്തുതസ്തോമസ്യ ശസ്തോക്ഥസ്യ യോ ഭക്ഷോ അശ്വ
സനിര്യോ ഗോസനിസ്തസ്യ തേ പിത്യഭിർ ഭക്ഷംകൃതസ്യാപ
ഹൃതസ്യാപഹൃതോ ഭക്ഷയാമി || 37

(T.S 3.2.5.1 to 3.2.5.7- വിശ്വചർഷണേ ത്രിഷ്ടുപ്ചരന്ദസ ഇന്ദ്ര
പീതസ്യ നരാശ്ഛ് സപീതസ്യാതി സ്തുതസ്തോമസ്യ ജീവായ
നമോ വഃ പിതരോ ബഭൂവ ചതുശ്ചാരിഷ്ടച്ച))

11. ധ്രുവാഽസി ധരുണാഽസ്ത്യതാ

T.S. 4-2-9-1

ധ്രുവാഽസി ധരുണാഽസ്ത്യതാ വിശ്വകർമ്മണാ സുകൃതാ ।
മാ ത്വാ സമുദ്ര ഉദ് വധീൻ മാ സുപർണോ ഽവ്യഥമാനാ പൃഥി
വീം ദൃഢ്ഹ । പ്രജാപതിസ്താ സാദയതു പൃഥിവ്യാഃ പൃഷ്ഠേ
വ്യചസ്രതീം പ്രഥസ്രതീം പ്രഥോഽസി പൃഥിവ്യസി ഭൂരസി ഭൂമി
-രസ്യ-ദിതി-രസി വിശ്വധായാ വിശ്വസ്യ ഭൂവനസ്യ ധ
ർത്രിപൃഥിവീം യച്ഛ പൃഥിവീം ദൃഢ്ഹ പൃഥിവീം മാ ഹിഷ്ടീർ

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

വിശ്വസ്മുപ്രാണായാ-പാനായവ്യാനായോ-ദാനായ പ്രതി
ഷ്ടായൈ, []38

T.S. 4-2-9-2

ചരിത്രായാഗ്നിസ്ത്യാഭി പാതു മഹ്യാ സ്വസ്ത്യാ ഛർദ്ദിഷാ
ശന്തമേന തയാ ദേവതയാഽങ്ഗിരസ്വാദ് ധ്രുവാ സീദ ।
കാണ്യാത്കാണ്യാത് പ്രരോഹന്തീ പരുഷഃപരുഷഃ പരി ।
ഏവാ നോ ദൂർവേ പ്ര തനു സഹസ്രേണ ശതേന ച ।
യാ ശതേന പ്രതനോഷി സഹസ്രേണ വിരോഹസി ।
തസ്മാസ്തേ ദേവീഷ്ടുകേ വിധേമ ഹവിഷാ വയം ।
അഷാഢാസി സഹമാനാ സഹസ്യാരാതീഃ സഹസ്യാരാതീയ
തഃ സഹസ്വ പൃതനാഃ സഹസ്വ പൃതന്യതഃ ।
സഹസ്രവീര്യാ, []39

T.S. 4-2-9-3

ഽസിസാ മാ ജിന്വ । മധു വാതാ ഋതായതേ മധു ക്ഷരന്തി
സിന്ധവഃ । മാധവീർ നഃ സന്ത്യാഷധീഃ ।
മധു നക്തമുതോഷസി മധുമത് പാർഥിവപുരജഃ ।

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

മധു ദ്യൗരസ്തു നഃ പിതാ । മധുമാനോ വനസ്സതിർ മധുമാപ്
അസ്തു സൂര്യഃ । മാധീർ ഗാവോ ഭവന്തു നഃ ।
മഹീ ദ്യൗഃ പൃഥിവി ച ന ഇമം യജ്ഞം മിമിക്ഷതാം ।
പിപൃതാം നോ ഭരീമഭിഃ । തദ് വിഷ്ണോഃ പരമം , []40

T.S. 4-2-9-4

പദപ്സദാ പശ്യന്തി സൂരയഃ । ദിവീവ ചക്ഷു-രാതതം ।
ധ്രുവാഃസി പൃഥിവി സഹസ്ര പൃതന്യതഃ ।
സ്യൂതാ ദേവേഭി-രമൃതേനാഃഗാഃ । യാസ്മൈ അഗ്നേ സൂര്യേ
രുച ഉദ്യതോ ദിവ-മാതന്വന്തി രശ്മിഭിഃ ।
താഭിഃ സർവാഭീ രുചേ ജനായ നസ്കൃധി ।
യാ വോ ദേവാഃ സൂര്യേ രുചോ ഗോഷ്വശേഷു യാ രുചഃ ।
ഇന്ദ്രാഗ്നീ താഭിഃ സർവാഭീ രുചം നോ ധത്ത ബൃഹസ്പതേ ।
വിരാട്, []41

T.S. 4-2-9-5

ജ്യോതി-രധാരയത് സമ്രാഡ് ജ്യോതി-രധാരയത് സ്വരാഡ്
ജ്യോതി-രധാരയത് ।

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

അഗ്നേ॑ യു॒ക്ഷ്യാ ഹി॑ യേ॒ തവാശാ॑സോ॒ ദേവ॑ സാധ॒വഃ । അരം॑
ഽവഹ॑ന്ത്യാശ॒വഃ । യു॒ക്ഷ്യാ ഹി॑ ദേ॒വഹൃ॑തമാ॒ഽഅശാ॑ഽഅഗ്നേ॒ ര
മീ॑രി॒വ । നി॒ ഹോ॑താ॒ പൂർവ്യഃ॑ സ॒ദഃ ।

ദ്ര॒പ്സശ്ച॑സ്കന്ദ॒ പൃ॒ഥി॒വീ॒മനു॑ ദ്യാമി॒മം ച॑ യോ॒നി॒മനു॑ യശ്ച
പൂർവഃ॑ । തൃ॒തീ॒യം ഽയോ॒നി॒മനു॑ സ॒ഽച॒രന്തം॑ ദ്ര॒പ്സം ജു॑ഹോ
മ്യനു॑ സ॒പ്ത, []42

T.S. 4-2-9-6

ഹോ॒ത്രാഃ॑ । അഭൃ॑ദിദം ഽ॒വിശാ॑സ്യ॒ ഭുവ॑നസ്യ॒ വാജി॑നമഗ്നേർ
വൈ॒ശ്യാന॑രസ്യ॒ ച । അ॒ഗ്നിർ ജ്യോ॑തിഷാ॒ ജ്യോ॑തിഷ്ണാൻ രു॒ക്മോ
വർച॑സാ॒ വർച॑സ്യാൻ । ഋ॒ചേ ത്വാ॑ രു॒ചേ ത്വാ॑ സമി॒ത് സ്ര॑വന്തി
സ॒രിതോ॑ ന॒ ധേനാഃ॑ । അ॒ന്തർ ഹൃ॒ദാ മ॑നസാ॒ പൃയ॑മാനാഃ ।
ഘൃ॒തസ്യ॑ ധാ॒രാ അ॒ഭി ചാ॑കശീമി । ഹി॒രണ്യ॑യോ॒ വേത॑സോ
മദ്ധ്യ॑ ആ॒സാം । ത॒സ്മിൻമ് സു॑പർണോ॒ മധു॑ക്യത് ക്വ॒ലായി॑ ഭജ്
നാ॒സ്മേ മധു॑ ദേ॒വതാ॑ഭ്യഃ । ത॒സ്യാഽഽസ॑തേ॒ ഹര॑യഃ സ॒പ്ത തീ॑രേ
സ്വ॒ധാം ദു॑ഹാനാ॒ അമൃ॑തസ്യ॒ ധാ॒രാം ॥ 43

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

(T.S 4.2.9.1 to 4.2.9.6- പ്രതിഷ്ഠായൈ സഹസ്രവീര്യാ പരമം റ്വി
രാട് സപ്ത തീരേ ചത്വാരീ ച)

12. അഗ്ന ഉദയേ യാ ത ഇഷ്ടുഃ

T.S. 5-5-9-1

അഗ്ന ഉദയേ യാ ത ഇഷ്ടുർ യുവാ നാമ തയാ നോ മൃഡ
തസ്യാസ്മേ നമസ്തസ്യാസ്മ ഉപ ജീവന്തോ ഭൂയാസ്മാഗേ ദുധ്ര
ഗഹ്യ കിഴ് ശില വന്യ യാ ത ഇഷ്ടുർ യുവാ നാമ തയാ നോ
മൃഡ തസ്യാസ്മേ നമസ്തസ്യാസ്മ ഉപ ജീവന്തോ ഭൂയാസ്മ
പഞ്ച വാ ഏതേ ടഗായോ യച്ചിതയ ഉദധിരേവ നാമ പ്രഥമോ
ദുധ്രോ, []44

T.S. 5-5-9-2

ദിതീയോ ഗഹ്യസ്തുതീയഃ കിഴ്ശിലശ്ചതുർമോ വന്യഃ പഞ്ച
മസ്തേഭ്യോ യദാഹുതീർ ന ജുഹുയാ-ദധാര്യം ച യജമാനം ച
പ്ര ദഹേയുർ യദേതാ ആഹുതീർ ജുഹോതി ദാഗധേയേനൈ
വൈനാ-ണ്ണമയതി നാട്സർതി-മാർചരത്യ-ധാര്യുർ ന യജമാനോ
വാങ് മ ആസൻ നസോഃ പ്രാണോ ടക്ഷ്യോശ്ചക്ഷുഃ കർണയോ

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

ഃ ശ്രോത്രം ബാഹുവോർ ബല- മുരുവോരോജോ ടരിഷ്ടാ വിശ്വാ
ന്യങ്ഗാനി തന്യഃ, []45

T.S. 5-5-9-3

തനുവാ മേ സഹ നമസ്തേ അസ്തു മാ മാ ഹിച് സീരപ വാ ഏ
തസ്താത് പ്രാണാഃ ക്രാമന്തി യോ ടഗ്നിം ചിന്വന്നധിക്രാമതി
വാങ് മ ആസൻ നസോഃ പ്രാണ ഇത്യാഹ പ്രാണാ-നേ
വാട്സമൻ ധത്തേ യോ രുദ്രോ അഗ്നൗ യോ അഹ്സു യ ഓഷ
ധീഷു യോ രുദ്രോ വിശ്വാ ഭുവനാട്വിവേശ തസ്മൈ രുദ്രായ
നമോ അസ്താഹുതിഭാഗാ വാ അന്യേ രുദ്രാ ഹവിർഭാഗാ, [
]46(padam ഹവിർഭാഗാഃ)

T.S. 5-5-9-4

അന്യേ ശതരുദ്രീയച്ഛുതാ ഗാവീധുകം ചരുമേതേന യജുഷാ
ചരമായാ-മിഷ്ടുകായാം നി ദധ്യാദ് ഭാഗധേയേ-നൈവൈനച്ഛ
ശമയതി തസ്യ തൈ ശതരുദ്രീയച്ഛുത-മിത്യാഹുർ യസ്മൈ
ത-ദഗ്നൗ ക്രിയത ഇതി വസവസ്താ രുദ്രൈഃ പുരസ്താത് പാന്തു
പിതരസ്താ യമരാജാനഃ പിത്യഭിർ ദക്ഷിണതഃ പാന്ത്യാദി

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

ത്യാസ്താ വിശ്വർ ദേവൈഃ പശ്ചാത് പാൻതു ദ്യുതാനസ്താ മാരു
തോ മരുദ്ഭി-രുത്തരതഃ പാതു, []47

T.S. 5-5-9-5

ദേവാ-സ്ത്വേന്ദ്രജ്യേഷ്ടാ വരുണരാജാനോ ധസ്താച്ഛോപരിഷ്ടാച്ഛ
പാൻതു ന വാ ഏതേന പുതോ ന മേദ്ധ്യോ ന പ്രോക്ഷിതോ
യദേനമേതഃ പ്രാചീനം പ്രോക്ഷതി യഥ് സംചിത-മാജ്യേന പ്രോ
ക്ഷതി തേന പുതസ്തേന മേദ്ധ്യസ്തേന പ്രോക്ഷിതഃ || 48

(T.S 5.5.9.1 to 5.5.9.5 - ദുധ്രസ്തനൂർ ഹവിർഭാഗഃ പാതു ദ്വാത്രിശ്ശ
ശ്ച)

13. ശിരോ വാ ഏതദ് യജ്ഞസ്യ

T.S. 6-2-11-1

ശിരോ വാ ഏതദ് യജ്ഞസ്യ യദ്ധവിർധാനം പ്രാണാ ഉപരവാ
ഹവിർധാനേ ഖായന്തേ തസ്മാ-ച്ഛീർഷൻ പ്രാണാ അധസ്താത്
ഖായന്തേ തസ്മാ-ദധസ്താ-ച്ഛീർഷഃ പ്രാണാ രക്ഷോഹണോ
വലഗഹണോ വൈഷ്ണവാൻ ഖനാമീത്യാഹ വൈഷ്ണവാ ഹി ദേ
വതയോപരവാ അസൂരാ വൈ നിര്യന്തോ ദേവാനാം പ്രാ

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

ണേഷു വലഗാൻ ന്യവനൻ താൻ ബാഹുമാത്രേ സ്ഥവിന്ദൻ
തസ്മാദ് ബാഹുമാത്രാഃ ഖായന്ത ഇദമഹം തം വലഗമുദ് വപാമി,

[]49

T.S. 6-2-11-2

യം നഃ സമാനോ യമസമാനോ നിചഖാനേത്യാഹ ദൗ വാവ
പുരുഷൗ യശ്ചൈവ സമാനോ യശ്ചാസമാനോ യമേവാസൈ
തൗ വലഗം നിഖനതസ്ത-മേവോദ് വപതി സം തൃണത്തി
തസ്മാദ് സംത്യണ്ണ അന്തരതഃ പ്രാണാ ന സം ഭിനത്തി തസ്മാ
-ദസംഭിന്നാഃ പ്രാണാഅപോ ഽവ നയതി തസ്മാ-ദാർദ്രാ അന്തര
തഃ പ്രാണാ യവമതീരവ നയത്, []50

T.S. 6-2-11-3

യൂർഗ്വൈ യവഃ പ്രാണാ ഉപരവാഃ പ്രാണേഷ്യവോർജം
ദധാതി ബർഹിരവ സ്തുണാതി തസ്മാദ്-ലോമശാ അന്തരതഃ
പ്രാണാ ആജ്യേന വ്യാഘാരയതി തേജോ വാ ആജ്യം പ്രാണാ
ഉപരവാഃ പ്രാണേഷ്യവ തേജോ ദധാതി ഹന്തു വാ ഏതേ യ
ജ്ഞസ്യ യദ-ധിഷ്വണേ ന സം തൃണത്യസംത്യണ്ണ

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

ഹി ഹനു അഥോ ഖലു ദീർഘസോമേ സംത്യദ്യേ ധൃത്യൈ
ശിരോ വാ ഏതദ് യജ്ഞസ്യ യദ്ധവിർധാനം, []51

T.S. 6-2-11-4

പ്രാണാ ഉപരവാ ഹനു അധിഷ്ഠവണേ ജിഹ്വാ ചർമ ഗ്രോവാ
ണോ ദന്താ മുഖ-മാഹവനീയോനാസികോത്തരവേദി-രുദര്യ
സദോ യദാ ഖലു വൈ ജിഹ്വയാ ദമ്സധി ഖാദത്യഥ മുഖം
ഗച്ഛതി യദാ മുഖം ഗച്ഛ-ത്യഥോദരം ഗച്ഛതി തസ്മാദ്ധവിർധാനേ
ചർമന്നധി ഗ്രോവദിരഭിഷുത്യോഹവനീയേ ഹൃത്യാ പ്രത്യഞ്ചഃ പ
രേത്യ സദസി ഭക്ഷയന്തി യോ വൈ വിരാജോ യജ്ഞമുഖേ
ദോഹം ഘേദ ദുഹ ഏവൈനാമിയം ഘൈ വിരാഡ് തസ്യൈ
തക് ചർമോധോ ധിഷ്ഠവണേ സ്തനാ ഉപരവാ ഗ്രോവാണോ വ
ത്സാ ജ്വതിജോ ദുഹന്തി സോമഃ പയോ യ ഏവം ഘേദ ദുഹ ഏ
വൈനാം || 52

(T.S 6.2.11.1 to 6.2.11.4 - വപാമി യവമതീരവ് നയതി ഹവി
ർധാനമേവ ത്രയോവിശ്രതിശ്ച)

14. അസാവാദിത്യോ ടസ്മിൻ ലോക

T.S. 7-3-10-1

അസാവാദിത്യോ ടസ്മിൻ ലോക ആസീത് തം ദേവാഃ പൃഷ്ഠൈഃ
പരിഗൃഹ്യ സുവർഗം ലോക-മഗമയൻ പരൈരവസ്താത് പര്യ
ഗൃഹ്ണൻ ദിവാകീർത്യേന സുവർഗേ ലോകേ പ്രത്യസ്ഥാപയ
ൻ പരൈഃ പരസ്താത് പര്യഗൃഹ്ണൻ പൃഷ്ഠൈ-രുപാവാരോഹൻ
സ വാ അസാവാദിത്യോ ടസ്മിൻ ലോകേ പരൈ-രുദയതഃ
പരിഗൃഹീതോ യത് പൃഷ്ഠാനി ദവന്തി സുവർഗമേവ തൈർ
ലോകം യജമാനാ യന്തി പരൈ-രവസ്താത് പരി ഗൃഹ്ണന്തി
ദിവാകീർത്യേന, [] 53

T.S. 7-3-10-2

സുവർഗേ ലോകേ പ്രതി തിഷ്ഠന്തി പരൈഃ പരസ്താത് പരി
ഗൃഹ്ണന്തി പൃഷ്ഠൈ-രുപാവാരോഹന്തി യത് പരേ പരസ്താൻ ന
സ്യുഃ പരാഞ്ചഃ സുവർഗാൻ ലോകാൻ നിഷ്പദ്യേരൻ യദവസ്താ
ൻ ന സ്യുഃ പ്രജാ നിർ ദഹേയുരഭിതോ ദിവാകീർത്യം പര
ഃസാമാനോ ദവന്തി സുവർഗ ഏവൈനാൻ ലോക ഉദയതഃ പരി

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

ഗൃഹ്ണന്തി യജമാനാ വൈ ദിവാകീർത്യം സംവത്സരഃ പരഃ
സാമാനോ ടഭിതോ ദിവാകീർത്യം പരഃസാമാനോ ഭവന്തി
സംവത്സര ഏവോഭയതഃ, []54

T.S. 7-3-10-3

പ്രതി തിഷ്ണന്തി പൃഷ്ഠം വൈ ദിവാകീർത്യം പാർശ്വേ പരഃ
സാമാനോ ടഭിതോ ദിവാകീർത്യം പരഃസാമാനോ ഭവന്തി
തസ്മാദ്ഭിതഃ പൃഷ്ഠം പാർശ്വേ ഭൂയിഷ്ഠാ ഗ്രഹാ ഗൃഹ്യന്തേ ഭൂയി
ഷ്ഠം ശസ്യതേ യജ്ഞസ്യൈവ തൻ മദ്ധ്യതോ ഗ്രന്ഥിം
ഗ്രഹ്ണന്ത്യ-വിസ്രംസായ സപ്ത ഗൃഹ്യന്തേ സപ്ത വൈ ശീർഷ
ണ്യാഃ പ്രാണാഃ പ്രാണാനേവ യജമാനേഷു ദധതി യത് പരാ
ചീനാനി പൃഷ്ഠാനി ഭവന്ത്യമു-മേവ തൈർ ലോക-മദ്യാരോ
ഹന്തി യദിമം ലോകം ന, []55

T.S. 7-3-10-4

പ്രത്യവരോഹേയുരുദ് വാ മാദ്യേയൂർ യജമാനാഃ പ്ര വാ മീയേര
ൻ യത് പ്രതീചീനാനി പൃഷ്ഠാനി ഭവന്തീമമേവ തൈർ ലോകം
പ്രത്യവരോഹന്ത്യഥോ അസ്തിന്നേവ ലോകേ പ്രതി തിഷ്ണന്ത്യ-

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

കുൻമാദായേന്ദോ വാ അപ്രതിഷ്ഠിത ആസീത് സ പ്രജാപതി-
മുപാധാവത് തസ്മാ ഏത-മേകവിഷ്ശതിരാത്രം പ്രായച്ഛത്
തമാഹരത് തേനായജത തതോ വൈ സ പ്രത്യുതിഷ്ഠത് യേ ബ
ഹുയാജിനോ പ്രതിഷ്ഠിതാ , []56

T.S. 7-3-10-5

സ്യൂസ്ത ഏകവിഷ്ശതിരാത്ര-മാസീരൻ ദാദശ മാസാഃ പഞ്ച
ർതവസ്ത്രയ ഇമേ ലോകാ അസാവാദിത്യ ഏകവിഷ്ശ ഏതാവ
ന്തോ വൈ ദേവലോകാസ്തേഷോവ യഥാപൂർവം പ്രതി തിഷ്ഠൻത്യ
സാവാദിത്യോ ന വ്യരോചത സ പ്രജാപതി-മുപാധാവത്
തസ്മാ ഏത-മേകവിഷ്ശതി രാത്രം പ്രായച്ഛത് തമാഹരത്
തേനായജത തതോ വൈ സോ ടരോചത യ ഏവം

വിദാഽസഏകവിഷ്ശതിരാത്ര-മാസതേ രോചന്ത ഏവൈ ക
വിഷ്ശതിരാത്രോ ദവതി രുഗ് വാ ഏകവിഷ്ശോ രുചമേവ ഗച്ഛ
ന്ത്യഥോ പ്രതിഷ്ഠാമേവ പ്രതിഷ്ഠാ ഹ്യേകവിഷ്ശോ ടതിരാത്രാ-വ
ദിതോ ദവതോ ബ്രഹ്മവർചസസ്യ പരിഗൃഹീത്യേ || 57

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

(T.S 7.3.10.1 to 7.3.10.5 - ഗൃഹ്ണന്തി ദിവാകീർത്യൈനവോഭ
യതോ നാ പ്രതിഷ്ഠിതാ ആസത ഏകവിഷ്ശതിശ്ച)

15. സംതതിർവാ ഏതേ ഗ്രഹാഃ

T.B. 1-2-3-1

സംതതിർവാ ഏതേ ഗ്രഹാഃ | യത്പരഃ സാമാനഃ |
വിഷ്ണുവാൻദിവാകീർത്യം | യഥാ ശാലായൈ പക്ഷസീ |
ഏവച്ഛംഖ്മ്സരസ്യ പക്ഷസീ | യദേതേന ഗൃഹ്യേരൻ |
വിഷ്ണുചീ ശംഖ്മ്സരസ്യ പക്ഷസീ വ്യവസ്രേസേയാതാം |
ആർതിമാർഛേരയുഃ | യദേതേ ഗൃഹ്യന്തേ |
യഥാ ശാലായൈ പക്ഷസീ മദ്ധ്യമം ഷ്ഠവിഷ്ശമഭി സ്മായച്ഛതി || 58

T.B. 1-2-3-2

ഏവച്ഛംഖ്മ്സരസ്യ പക്ഷസീ ദിവാകീർത്യമഭി
സംതന്വന്തി | നാട്ഠർതിമാർഛന്തി | ഏകവിഷ്ശ-മഹർ ഭവതി |
ശുക്രാഗ്രാ ഗ്രഹാ ഗൃഹ്യന്തേ | പ്രത്യുത്തബ്ധൈ സയത്നായ |

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

സൗര്യ ഏതദഹഃ പശുരാലഭ്യതേ | സൗര്യോഽതിഗ്രാഹ്യോ
ഗൃഹ്യതേ | അഹരേവ രൂപേണ സമർദ്ധയന്തി | അഥോ അഹൻ
ഏവൈഷ ബലിർഹ്രിയതേ |

സപ്തൈത-ദഹരതിഗ്രാഹ്യോ ഗൃഹ്യന്തേ || 59

T.B. 1-2-3-3

സപ്ത വൈ ശീർഷണ്യാഃ പ്രാണാഃ | അസാവാദിത്യഃ ശിരഃ പ്ര
ജാനാം | ശീർഷണേവ പ്രജാനാം പ്രാണാൻദധാതി |

തസ്മാഥ്സപ്തശീർഷൻ-പ്രാണാഃ | ഇന്ദ്രോ വ്യത്രൗ ഹതാ |

അസുരാൻ-പരാഭാവ്യ | സ ഇമാൻ ല്ലോകാനഭ്യജയത് | തസ്യോ
സൗ ലോകോഽനഭിജിത ആസീത് | തം വിശ്വകർമ്മാ ഭൂത്യാഽഭ്യ
ജയത് | യദ്വൈശ്വകർമ്മണോ ഗൃഹ്യതേ || 60

T.B. 1-2-3-4

സുവർഗസ്യ ലോകസ്യോഭിജിത്യൈ | പ്ര വാ ഏതേഽസ്മാൻ ല്ലോ
കാച്ഛവന്തേ | യേ വൈശ്വകർമ്മണം ഗൃഹ്ണന്തേ | ആദിത്യഃ
ശോ ഗൃഹ്യതേ | ഇയം വാ അദിതിഃ | അസ്യോമേവ പ്രതി
തിഷ്ഠന്തി | അന്യോന്യോ ഗൃഹ്യന്തേ |

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

വിശ്വാന്യേവാന്യേന കർമാണി കുർവാണാ യന്തി । അസ്യാമ
ന്യേന പ്രതി തിഷ്ണന്തി ।

താവാഽപരാർധാമ് സംവമ്സരസ്യാന്യോന്യോ ഗൃഹ്യേതേ ।
താവുഭൗ സഹ മഹാവ്രതേ ഗൃഹ്യേതേ । യജ്ഞസ്യേവാന്തം
ഗത്യാ । ഉദയോർ ലോകയോഃ പ്രതി തിഷ്ണന്തി । അർക്യമുക്ഥം ഭ
വതി । അന്നാഭ്യസ്യ വരുധ്യൈ ॥ 61

(T.B 1.2.3.1 to 1.2.3.4 - സമായച്ഛൃത്യതിഗ്രാഹ്യാ ഗൃഹ്യന്തേ ഗൃ
ഹ്യതേ സംവമ്സരസ്യാന്യോന്യോ ഗൃഹ്യേതേ പഞ്ച ച)

16. ഏകവിപ്ലവ ഏഷ ഭവതി

T.B. 1-2-4-1

ഏകവിപ്ലവ ഏഷ ഭവതി । ഏതേന വൈ ദേവാ ഏകവിപ്ലവേന ।
ആദിത്യമിത ഉത്തമഃ സുവർഗം ലോകമാരോഹയൻ ।
സ വാ ഏഷ ഇത ഏകവിപ്ലവഃ । തസ്യ ദശാവസ്താഭഹാനി ।
ദശ പരസ്താത് । സ വാ ഏഷ വിരാജ്യഭയതഃ പ്രതിഷ്ഠിതഃ ।
വിരാജി ഹി വാ ഏഷ ഉദയതഃ പ്രതിഷ്ഠിതഃ ।

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

തസ്മാദന്തരേമൗ ലോകൗ യൻ ।

സർവേഷു സുവർഗേഷു ലോകേഷു-ഭിതപന്നേതി ॥ 62

T.B. 1-2-4-2

ദേവാ വാ ആദിത്യസ്യ സുവർഗസ്യ ലോകസ്യ ।

പരാചോ ടതിപാദാദബിഭയുഃ ।

തം ഛന്ദോഭിരദ്യുഃ -ഹന്ധ്യതൈ ॥

ദേവാ വാ ആദിത്യസ്യ സുവർഗസ്യ ലോകസ്യ ।

അവാചോ ടവപാദാ-ദബിഭയുഃ । തം പഞ്ചഭീ രശ്മിഭിരുദവയൻ ।

തസ്മാ-ദേകവിഘ്നേശഹൻ പഞ്ച ദിവാകീർത്യാനി ക്രിയന്തേ ।

രശ്മയോ വൈ ദിവാകീർത്യാനി । യേ ഗായത്രേ ।

തേ ഗായത്രീഷുത്തരയോഃ പവമാനയോഃ ॥ 63

T.B. 1-2-4-3

മഹാദിവാകീർത്യഘ്നോതുഃ പൃഷ്ഠം । വികർണം ബ്രഹ്മസാമം ।

ഭാസോഽഗ്നിഷ്ടോമഃ । അഥൈതാനി പരാണി ।

പരൈർ വൈ ദേവാ ആദിത്യഘ്ന സുവർഗം ലോകമപാരയൻ ।

യദപാരയൻ । തത്പരാണാം പരത്വം ।

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

പാ॒രയ॑ന്ത്യേ॒നം പ॑രാ॒ണി । യ ഏ॒വം വേ॑ദ ।

അ॒മൈ॒താനി॑ സ്സ॒രാ॒ണി । സ്സ॒രൈർ വൈ ദേ॒വാ ആ॑ഭി॒ത്യു॒ സ്സു॒വ
ർഗം ഘോ॑കമ॒സ്സാര॑യൻ । യദ॒സ്സാര॑യൻ ।

തഥ്സ്സ॒രാണാ॑ഽ സ്സ॒രത്വം । സ്സാ॒രയ॑ന്ത്യേ॒നഽ സ്സ॒രാ॒ണി ।

യ ഏ॒വം വേ॑ദ ॥ 64

(T.B 1.2.4.1 to 1.2.4.2 - ഏ॒തി പ॑വമാനയോഃ സ്സ॒രാ॒ണി പ॑ഞ്ച)

17. ഇന്ദ്രോ വൃത്രൗ ഹത്യാ

T.B. 1-3-10-1

ഇന്ദ്രോ॑ വൃ॒ത്രൗ ഹ॑ത്യാ । അ॒സു॒രാൻ പ॑രാ॒ഭാവ്യ॑ ।
സോ॑ഽമാവാ॒സ്യാം പ്ര॑ത്യാഗ്ച്ഛ॒ത് । തേ പി॒തരഃ॑ പൂർവ്വേ॒ദ്യു-രാഗ്
ച്ഛ॒ൻ । പി॒ത്യൻ യജേ॑ന്താഽഗ്ച്ഛ॒ത് । തം ദേ॒വാഃ പു॑നരയാച॒ന്ത ।
തമേ॑ദ്യോ ന പു॒നരദ॑ദ്യുഃ । തേഽബ്രു॑വൻ വരം വൃ॒ണാമ॑ഹൈ ।
അഥ॑ വഃ പു॒നർഭാ॑സ്യാമഃ ।
അ॒സ്മഭ്യ॑മേ॒വ പൂ॑ർവ്വേ॒ദ്യുഃ ക്രി॑യാതാ ഇ॒തി ॥ 65

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

T.B. 1-3-10-2

തമേഭ്യഃ പുനരഭ്യഃ | തസ്മാത് പിത്യഭ്യഃ പൂർവ്വേഭ്യഃ ക്രിയതേ |
 യത് പിത്യഭ്യഃ പൂർവ്വേഭ്യഃ കരോതി |
 പിത്യഭ്യഃ ഏവ തദ് യജ്ഞം നിഷ്ക്രിയ യജമാനഃ പ്രതനുതേ |
 സോമായ പിത്യപീതായ സ്വധാ നമ ഇത്യാഹ |
 പിതുരേവാധി സോമപീമമവ രുന്ധേ |
 ന ഹി പിതാ പ്രമീയമാണ ആഹൈഷ സോമപീമ ഇതി |
 ഇന്ദ്രിയം ഘ്വൈ സോമപീമഃ | ഇന്ദ്രിയമേവ സോമപീമമവ
 രുന്ധേ | തേനേന്ദ്രിയേണ ദിതീയാം ജായാ-മഭ്യശ്നുതേ || 66

T.B. 1-3-10-3

ഏതദ്വൈ ബ്രഹ്മണം പുരാ വാജശ്രവസാ വിദാമക്രൻ |
 തസ്മാത്തേ ദേവേഭ്യഃ ജായേ അഭ്യാക്ഷത | യ ഏവം ഘ്വേദ |
 അഭി ദിതീയാം ജായാമശ്നുതേ | അഗ്നയേ കവ്യവാഹനായ സ്വ
 ധാ നമ ഇത്യാഹ | യ ഏവ പിത്യണാമഗ്നിഃ | തം പ്രീണാതി |
 തിസ്ര ആഹുതീർ ജുഹോതി | ത്രിർനിദധാതി |
 ഷട് സംപദ്യന്തേ || 67

T.B. 1-3-10-4

ഷഡ്യാ ഋതവഃ | ഋതൂനേവ പ്രീണാതി |
തൃഷ്ണീം മേക്ഷണമാദധാതി | അസ്തി വാ ഹി ഷഷ്ടു ഋതൂർന
വാ | ദേവാൻ വൈ പിതൃൻ പ്രീതാൻ |
മനുഷ്യാഃ പിതരോഽനു പ്രപിപതേ |
തിസ്ര ആഹുതീർ ജുഹോതി | ത്രിർനിദധാതി |
ഷട്ഥ് സംപദ്യന്തേ | ഷഡ്യാ ഋതവഃ || 68

T.B. 1-3-10-5

ഋതവഃ ഖലു വൈ ദേവാഃ പിതരഃ |
ഋതൂനേവ ദേവാൻ പിതൃൻ പ്രീണാതി | താൻ പ്രീതാൻ |
മനുഷ്യാഃ പിതരോഽനു പ്രപിപതേ |
സക്യദാച്ഛിന്നം ബർഹിർ ദിവതി | സക്യദിവ ഹി പിതരഃ |
ത്രിർനിദധാതി | തൃതീയേ വാ ഇതോ ലോകേ പിതരഃ |
താനേവ പ്രീണാതി | പരാബാവർത്തതേ || 69

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

T.B. 1-3-10-6

ഏകാ ഹി പിതരഃ | ഓഷ്ണോ വ്യാവൃത ഉപാസ്മേ |
ഊഷ്ണഭാഗാ ഹി പിതരഃ | ബ്രഹ്മവാദിനോ വദന്തി |
പ്രാശ്യാം(3) ന പ്രാശ്യാ(3)മിതി | യത് പ്രാശ്നീയാത് |
ജന്യമന്നമദ്യാത് | പ്രമായുകഃ സ്യാത് |
യന്ന പ്രാശ്നീയാത് | അഹവിഃ സ്യാത് || 70

T.B. 1-3-10-7

പിതൃഭ്യ ആവൃശ്ചേത | അവശ്രേഘയമേവ |
തന്നേവ പ്രാശിതം നേവാപ്രാശിതം |
വീരംവാ വൈ പിതരഃ പ്രയന്തോ ഹരന്തി |
വീരംവാ ദദതി | ദശാം ചരിനന്തി | ഹരണഭാഗാ ഹി പിതരഃ |
പിതൃനേവ നിരവദയതേ | ഉത്തര ആയുഷി ലോമ ചരിന്ദീത |
പിതൃണാഹ്വേത്യർഹി നേദീയഃ || 71

T.B. 1-3-10-8

നമസ്കരോതി | നമസ്കാരോ ഹി പിതൃണാം |
നമോ വഃ പിതരോ രസായ | നമോ വഃ പിതരഃ ശുഷ്യായ |

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

നമോ॑ വഃ പിതരോ॑ ജീവായ॑ । നമോ॑ വഃ പിതരഃ॑ സ്വധായൈ॑ ॥
നമോ॑ വഃ പിതരോ॑ മന്യവേ॑ । നമോ॑ വഃ പിതരോ॑ ഘോരായ॑ ।
പിതരോ॑ നമോ॑ വഃ । യ ഏ॒തസ്മിൻ ഘ്ലോ॒കേ സ്ഥ ॥ 72

T.B. 1-3-10-9

യുഷ്മാ॑ഽ സ്തേ നു॑ । യേ॒സ്മിൻ ഘ്ലോ॒കേ ।
മാം തേ നു॑ । യ ഏ॒തസ്മിൻ ഘ്ലോ॒കേ സ്ഥ ।
യു॒യം തേഷാ॑ം വ॒സിഷ്ടാ॑ ഭൂയാസ്തേ॑ । യേ॒സ്മിൻ ഘ്ലോ॒കേ ।
അ॒ഹം തേഷാ॑ം വ॒സിഷ്ടോ॑ ഭൂയാ॒സമി॒ത്യാഹ॑ ।
വ॒സിഷ്ടഃ॑ സമാ॒നാനാ॑ം ഭവതി॑ ।
യ ഏ॒വം വി॒ദ്വാൻ പി॒ത്യഭ്യഃ॑ കരോതി॑ ।
ഏ॒ഷ വൈ മ॒നുഷ്യാ॑ണാം യജ്ഞഃ॑ ॥ 73

T.B. 1-3-10-10

ദേ॒വാനാ॑ം വാ॒ ഇതരേ॑ യജ്ഞാഃ॑ । തേന॑ വാ ഏ॒തത് പി॒ത്യലോ॑
കേ ച॑രതി॑ । യത് പി॒ത്യഭ്യഃ॑ കരോതി॑ । സ ഇ॒ൗശ്വരഃ॑ പ്രമേ॒തോഃ॑ ।
പ്രാ॒ജാപ॒ത്യയർചാ॑ പുന॒രൈതി॑ । യജ്ഞോ॑ വൈ പ്ര॒ജാപ॑തിഃ ।
യജ്ഞൈ॑നൈ॒വ സ॒ഹ പുന॒രൈതി॑ । ന പ്ര॒മായു॑കോ ഭവതി॑ ।

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

പിത്യലോകേ വാ ഏതദ് യജമാനശ്ചരതി ।

യത് പിത്യഭ്യഃ കരോതി । സ ഇംശാര ആർത്തിമാർത്തോഃ ॥

പ്രജാപതിസ്ത്യാ വൈനം തത ഉന്നേതു-മർഹതീത്യാഹുഃ ।

യത് പ്രാജാപത്യയർചാ പുനരൈതി । പ്രജാപതി-രേവൈനം

തത ഉന്നയതി । നാർത്തിമാർചരതി യജമാനഃ ॥ 74

(T.B 1.3.10.1 to 1.3.10.10 - ഇത്യശ്ശൂതേ പദ്യന്തേ പദ്യന്തേ ഷഡ്യാ

ഋതവോ വർത്തതേ ഹവിഃ സ്യന്നേദീയഃ സ്ഥ യജേണാ യജ

മാനശ്ചരതി യത് പിത്യഭ്യഃ കരോതി പഞ്ചച)

18. വൈശ്വദേവേന വൈ പ്രജാപതിഃ

T.B. 1-6-8-1

വൈശ്വദേവേന വൈ പ്രജാപതിഃ പ്രജാ അസ്യജത ।

താ വരുണ പ്രഘാസൈർ വരുണപാശാദ-മുഞ്ചത് ।

സാകമേധൈഃ പ്രത്യസ്ഥാപയത് । ത്ര്യംബകൈ രുദ്രം നിരവാ

ദയത । പിത്യയജേണന സുവർഗം ലോകമഗമയത് ।

യദ് വൈശ്വദേവേന യജതേ । പ്രജാ ഏവ തദ് യജമാനഃ

സ്യജതേ । താ വരുണ പ്രഘാസൈർ വരുണപാശാൻ മുഞ്ചതി ।

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

സാകമേധൈഃ പ്രതിഷ്ഠാപയതി ।

ത്ര്യംബകൈ രുദ്രം നിരവദയതേ ॥ 75

T.B. 1-6-8-2

പിത്യയജ്ഞേൻ സുവർഗം ലോകം ഗമയതി ।

ദക്ഷിണതഃ പ്രാചീനാവീതീ നിർവപതി ।

ദക്ഷിണാവൃദ്ധി പിത്യുണാം । അനാദൃത്യ തത് ।

ഉത്തരത ഏവോപവീയ നിർവപേത് ।

ഉദയേ ഹി ദേവാശ്ച പിതരശ്ചേജ്യന്തേ ॥

അഥോ യദേവ ദക്ഷിണാർ ധേധി ശ്രയതി ।

തേൻ ദക്ഷിണാവൃത് ।

സോമായ പിത്യമതേ പുരോധാശ്ഘ്ഷ്ട്കപാലം നിർവപതി ।

സംവത്സരോ വൈ സോമഃ പിത്യമാൻ ॥ 76

T.B. 1-6-8-3

സംവത്സരമേവ പ്രീണാതി । പിത്യഭ്യോ ബർഹിഷദ്ഭ്യോ ധാ

നാഃ । മാസാ വൈ പിതരോ ബർഹിഷദ് । മാസാന്തേവ പ്രീ

ണാതി । യസ്മിന്മാ ജതൗ പുരുഷഃ പ്രമീയതേ ।

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

സോഽസ്യോമുഷിൻഃ ലോകേ ഭവതി । ബഹുരുപാ ധാനാ ഭവന്തി ।
അഹോരാത്രാണാമഭിജിത്യൈ ।
പിത്യഭ്യോഽഗ്നിഷ്യാത് തേഭ്യോ മന്ഥം ।
അർദ്ധമാസാ വൈ പിതരോഽഗ്നിഷ്യാത്താഃ ॥ 77

T.B. 1-6-8-4

അർദ്ധമാസാനേവ പ്രീണാതി ।
അഭിവാന്യായൈ ദുഗ്ധേ ഭവതി ।
സാ ഹി പിത്യഭവത്യം ദുഹേ । യത് പൂർണം ।
തൻ മനുഷ്യാണാം । ഉപര്യുര്യോ ദേവാനാം ।
അർദ്ധഃ പിത്യുണാം । അർദ്ധ ഉപമന്ഥതി ।
അർദ്ധോ ഹി പിത്യുണാം । ഏകയോപമന്ഥതി ॥ 78

T.B. 1-6-8-5

ഏകാ ഹി പിത്യുണാം । ദക്ഷിണോപമന്ഥതി ।
ദക്ഷിണാവൃദ്ധി പിത്യുണാം । അനാരഭ്യോപമന്ഥതി ।
തദ്ധി പിത്യൻ ഗച്ഛതി । ഇമാം ദിശം വേദിമുദ്ധന്തി ।
ഉഭയേ ഹി ദേവാശ്ച പിതരശ്ചൈജ്യന്തേ ॥

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

ചതുഃ | സ്രക്തിർ ഭവതി | സർവാ ഹൃന്യു ദിശഃ പിതരഃ |
അഖാതാ ഭവതി || 79

T.B. 1-6-8-6

ഖാതാ ഹി ദേവാനാം | മദ്ധ്യതോഽഗ്നിരാധീയതേ |
അന്തതോ ഹി ദേവാനാമാധീയതേ |
വർഷീയാനിയു ഇധ്യാദ് ഭവതി വ്യാവൃത്തൈ | പരി ശ്രയതി |
അന്തർഹിതോ ഹി പിത്യലോകോ മനുഷ്യലോകാത് |
യത്പരുഷി ദിനം | തദ് ദേവാനാം | യദന്തരാ |
തൻ മനുഷ്യാണാം || 80

T.B. 1-6-8-7

യഥ്സമൃലം | തത് പിത്യുണാം | സമൃലം ബർഹിർ ഭവതി
വ്യാവൃത്തൈ | ദക്ഷിണാ സ്തുണാതി |
ദക്ഷിണാവൃദ്ധി പിത്യുണാം | ത്രിഃ പര്യേതി |
ത്യതീയേ വാ ഇതോ ലോകേ പിതരഃ | താനേവ പ്രീണാതി |
ത്രിഃ പുനഃ പര്യേതി | ഷട്ഥ്സംപദ്യന്തേ || 81

T.B. 1-6-8-8

ഷഡ്യാ ഋതവഃ | ഋതൂനേവ പ്രീണാതി |
 യത് പ്രസ്തുരം യജുഷാ ഗൃഹ്ണീയാത് |
 പ്രമായുകോ യജമാനഃ സ്യാത് | യന്ന ഗൃഹ്ണീയാത് |
 അനായതനഃ സ്യാത് | തൃഷ്ണീമേവ ന്യസേത് |
 ന പ്രമായുകോ ഭവതി | നാനായതനഃ |
 യത് ത്രീൻ പരിധീൻ പരിദ്യാത് || 82

T.B. 1-6-8-9

മൃത്യുനാ യജമാനം പരി ഗൃഹ്ണീയാത് | യന്ന പരി ദ്യാത് |
 രക്ഷാപ്സി യജ്ഞാഹ്നധുഃ | ദ്വാ പരിധീ പരിദ്യാതി |
 രക്ഷസാമപഹരൈത്യ | അഥോ മൃത്യോരേവ യജമാന-മൃഗ്സ്യ
 ജതി | യത് ത്രീണി ത്രീണി ഹവീഷ്യുദാഹരേയുഃ |
 ത്രയസ്ത്രയ ഏഷാപ് സാകം പ്രമീയേരൻ |
 ഏകൈക-മനുചീനാനുദാഹരന്തി |
 ഏകൈക ഏവൈഷാ-മന്വഞ്ചഃ പ്രമീയതേ |
 കശിപു കശിപവ്യായ | ഉപബർഹണ-മുപബർഹണ്യായ |
 ആഞ്ജന-മാഞ്ജന്യായ | അഭ്യഞ്ജന-മഭ്യഞ്ജന്യായ |

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

യഥാഭാഗമേവൈനാൻ പ്രീണാതി || 83

(T.B 1.6.8.1 to 1.6.8.9 - നിരവദയതേ പിതൃമാന-ഗിഷ്യാത്താഃ
ഏകയോപ മൻമത്യഖാതാ ഭവതി മനുഷ്യാണാം പദ്യന്തേ പരിദ
ധ്യാൻ മീയതേ പഞ്ച ച)

19. അഗനയേ ദേവേഭ്യഃ

T.B. 1-6-9-1

അഗനയേ ദേവേഭ്യഃ പിതൃഭ്യഃ സമിധ്യമാനായാനു-ബ്രൂഹീത്യാ
ഹ | ഉദയേ ഹി ദേവാശ്ച പിതരശ്ചേജ്യന്തേ |
ഏകാമന്യാഹ | ഏകാ ഹി പിതൃണാം | ത്രിരന്യാഹ |
ത്രിർഹി ദേവാനാം | ആഘാരാവഘാരയതി |
യജ്ഞപരുഷോ-രനന്തരിത്യൈ | നാർഷേയം വൃണീതേ |
ന ഹോതാരം || 84

T.B. 1-6-9-2

യദാർഷേയം വൃണീത | യദ്ധോതാരം |
പ്രമായുകോ യജമാനഃ സ്യാത് | പ്രമായുകോ ഹോതാ |
തസ്മാന്ന വൃണീതേ | യജമാനസ്യ ഹോതൂർ ഗോപീമായ |

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

അപ് ബർഹിഷഃ പ്രയാജാൻ യജതി । പ്രജാ വൈ ബർഹിഃ ।
പ്രജാ ഏവ മൃത്യോരുമ്സ്യജതി । ആജ്യഭാഗൗ യജതി ॥ 85

T.B. 1-6-9-3

യജ്ഞസ്യൈവ ചക്ഷുഷീ നാന്തരേതി ।
പ്രാചീനാവീതി സോമം യജതി । പിത്യഭേവത്യം ഹി ।
ഏഷാഽഽഹുതിഃ । പഞ്ചകൃത്യോ ഽവ ദൃതി ।
പഞ്ച ഹ്യേതാ ദേവതാഃ । ദേവ പുരോഽനുവാക്യേ । യാജ്യോ ദേ
വതാ വഷട്കാരഃ । താ ഏവ പ്രീണാതി । സന്തതമവ ദൃതി ॥ 86

T.B. 1-6-9-4

ഋതൂനാഗ് സംതത്യൈ । പ്രൈവൈഭ്യഃ പുർവയാ പുരോഽനുവാ
ക്യയാഽഽഹ । പ്രണയതി ദിതീയയാ । ഗമയതി യാജ്യയാ ।
ത്യതീയേ വാ ഇതോ ലോകേ പിതരഃ ।
അഹ്ന ഏവൈനാമ പുർവയാ പുരോഽനുവാക്യയാഽത്യാനയതി ।
രാത്രിയൈ ദിതീയയാ । ഐവൈനാൻ യാജ്യയാ ഗമയതി ।
ദക്ഷിണതോഽവദായ । ഉദങ്ഗതി ക്രാമതി വ്യാവൃത്തൈ ॥ 87

T.B. 1-6-9-5

ആ സ്വയേത്യാശ്രാവയതി | അസ്തു സ്വയേതി
പ്രത്യാശ്രാവയതി | സ്വധാ നമ ഇതി വഷ്ട്കരോതി |
സ്വധാകാരോ ഹി പിത്യുണാം | സോമമഗ്രേ യജതി |
സോമപ്രയാജാ ഹി പിതരഃ | സോമം പിത്യുമന്തം യജതി |
സംവത്സരോ വൈ സോമഃ പിത്യുമാൻ | സംവത്സരമേവ
ത്ത് യജതി | പിത്യുൻ ബർഹിഷദോ യജതി || 88

T.B. 1-6-9-6

യേ വൈ യജാനഃ | തേ പിതരോ ബർഹിഷദഃ |
താനേവ ത്ത് യജതി | പിത്യുനഗ്നിഷ്യാത്താൻ യജതി |
യേ വാ അയജാനോ ഗൃഹമേധിനഃ | തേ പിതരോഽഗ്നിഷ്യാ
ത്താഃ | താനേവ ത്ത് യജതി | അഗ്നിം കവ്യവാഹനം യജതി |
യ ഏവ പിത്യുണാമഗ്നിഃ | തമേവ ത്ത് യജതി || 89

T.B. 1-6-9-7

അഥോ യഥാഽഗ്നിഃ സിഷ്ടുകൃതം യജതി | താദൃഗേവ തത് |
ഏതത്തേ തത യേ ച ത്യാമനിതി തിസൃഷ്ടു സ്രക്തീഷ്ടു നിദ

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

ധാതി | തസ്മാദാ തൃതീയാത് പുരുഷാന്നാമ ന ഗൃഹ്ണന്തി |
ഏതാവന്തോ ഹീജ്യന്തേ | അത്ര പിതരോ യഥാഭാഗം മന്ദധ
മിത്യാഹ | ഏകാ ഹി പിതരഃ | ഉദഞ്ചോ നിഷ്ക്രാമന്തി |
ഏഷാ വൈ മനുഷ്യാണാം ദിക് | സ്വാമേവ തദ്ദിശമനു
നിഷ്ക്രാമന്തി || 90

T.B. 1-6-9-8

ആഹവനീയ-മുപതിഷ്ഠന്തേ | ന്യേവാസൈ തദ്ധ്നുവതേ |
യഥ് സത്യാഹവനീയേ | അമാന്യത്ര ചരന്തി |
ആതമിതോ-രുപതിഷ്ഠന്തേ | അഗ്നിമേവോപദ്രഷ്ടാരം കൃതാ |
പിത്യൻ നിരവദയന്തേ | അന്തം വാ ഏതേ പ്രാണാനാം
ഗച്ഛന്തി | യ ആതമിതോ-രുപതിഷ്ഠന്തേ |
സുസംദ്യശം താ വയമിത്യാഹ || 91

T.B. 1-6-9-9

പ്രാണോ വൈ സുസംദ്യക് | പ്രാണമേവാത്മൻ ദധതേ |
യോജാനിന്ദ്ര തേ ഹരീ ഇത്യാഹ | പ്രാണമേവ പുനരയുക്ത |
അക്ഷന്നമീമദന്ത ഹീതി ഗാർഹപത്യമുപതിഷ്ഠന്തേ |

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

അക്ഷന്നമീമദന്താമ ത്യാപതിഷ്ഠാമഹ ഇതി വാവൈതദാഹ ।
അമീമദന്ത പിതരഃ സോമ്യോ ഇത്യഭി പ്രപദ്യന്തേ ।
അമീമദന്ത പിതരോഽഥ ത്യാഭി പ്രപദ്യാമഹ ഇതി
വാവൈതദാഹ । അപഃ പരിഷിഞ്ചതി ।
മാർജയത്യേവൈനാൻ ॥ 92

T.B. 1-6-9-10

അഥോ തർപയത്യേവ । തൃപ്യതി പ്രജയാ പശുഭിഃ ।
യ ഏവം വേദ । അപ ബർഹിഷാവനുയാജൗ യജതി ।
പ്രജാ വൈ ബർഹിഃ । പ്രജാ ഏവ മൃത്യോരുഥ്സ്യജതി ।
ചതുരഃ പ്രയാജാൻ യജതി । ദാവനുയാജൗ ।
ഷട്സംപദ്യന്തേ । ഷഡ്യാ ഗൃതവഃ ॥ 93

T.B. 1-6-9-11

ഋത്യന്വേ പ്രീണാതി । ന പത്യന്വാസ്മേ । ന സംയാജയന്തി ।
യത്പത്യന്വാസീത । യഥ്സംയാജയേയുഃ ।
പ്രമായുക്താ സ്യാത് । തസ്മാന്നാസ്മേ । ന സംയാജയന്തി ।
പതിയൈ ഗോപീമായ ॥ 94

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

(T.B 1.6.9.1 to 1.6.9.11 - ഹോതാര-മാജ്യദാഗൗ യജതി സന്തത
മവ് ദൃതി വ്യാവൃത്തൈത്യ ബർഹിഷദോ യജതി തമേവ തദ് യജ
ത്യനു നിഷ്ക്രാമന്ത്യഹൈനാന്ത്യതവോ നവ ച)

20. ഉശന്തസ്ത്യാ ഹവാമഹ

T.B. 2-6-16-1

ഉശന്തസ്ത്യാ ഹവാമഹ ആ നോ അഗേ സുകേതുനാ ॥
ത്വച്ഛോമ മഹേ ഭഗം ത്വച്ഛോമ പ്രചികിതോ മനീഷാ ।
ത്വയാ ഹി നഃ പിതരഃ ശോമ പൂർവേ ത്വച്ഛോമ പിത്യഭിഃ
സംവിദാനഃ । ബർഹിഷദഃ പിതര ആഹം പിത്യൻ ।
ഉപഹൃതാഃ പിതരോഽഗ്നിഷ്യാത്താഃ പിതരഃ ।
അഗ്നിഷ്യാത്താന്ത്യുമതോ ഹവാമഹേ ।
നരാശ്ചസേ ശോമപീഥം യ ആശുഃ ।
തേ നോ അർവന്തഃ സുഹവാ ഭവന്തു ।
ശം നോ ഭവന്തു ദിപദേ ശം ചതുഷ്പദേ ।
യേ അഗ്നിഷ്യാത്താ യേഽനഗ്നിഷ്യാത്താഃ ॥ 95

T.B. 2-6-16-2

അഹ്ഹോമുചഃ പിതരഃ സോമ്യാസഃ ।
പരേഽവരേഽമൃതാസോ ഭവന്തഃ ।
അധിബ്രൂവന്തു തേ അവന്താസ്മാൻ ।
വാന്യായൈ ദൃഗ്ധേ ജുഷമാണാഃ കരംഭം ।
ഉദീരാണാ അവരേ പരേ ച ।
അഗ്നിഷ്യാത്താ ഋതുഭിഃ സംഘ്വിദാനാഃ ।
ഇന്ദ്രവന്തോ ഹവിരിദം ജുഷന്താം ।
യദഗ്നേ കവ്യവാഹന ത്വമഗ്ന ഇഹധിതോ ജാതവേദഃ ।
മാതലീ കവൈഃ । യേ താത്യപൂർഭേവത്രാ ജേഹമാനാഃ ।
ഹോത്രാവ്യധഃ സ്തോമതഷ്ടാസോ അർകൈഃ ।
ആഽഗ്നേ യാഹി സുവിദത്രേഭിരർവാങ് ।
സത്യൈഃ കവൈഃ പിത്യഭിർ ഘർമസദ്ഭിഃ ।
ഹവ്യവാഹമജരം പുരുപ്രിയം ।
അഗ്നിം ഘൃതേന ഹവിഷാ സപര്യൻ ।

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

ഉപാസദം കവ്യവാഹം പിത്യുണാം ।

സ നഃ പ്രജാം വീരവതീഴ്സമൃണ്വതു ॥ 96

(T.B 2.6.16.1 to 2.6.16.2 - അനഗ്നിഷ്യാത്താ ജേഹമാനാഃ സ്വപ്ത ച)

21. തൃനാചീകേതം

T.B. 3-11-7-1

അയം വാവ യഃ പവതേ । സോഽഗ്നിർ നാചീകേതഃ ।

സ യത് പ്രാങ് പവതേ । തദസ്യ ശിരഃ । അഥ യദ് ദക്ഷിണാ ।

സ ദക്ഷിണഃ പക്ഷഃ । അഥ യത് പ്രത്യക് । തത് പുച്ഛം ।

യദുദങ് । സ ഉത്തരഃ പക്ഷഃ ॥ 97

T.B. 3-11-7-2

അഥ യഥ് സംവാതി । തദസ്യ സമഞ്ചനം ച പ്രസാർണം ച ।

അഥോ സംപദേവാസ്യ സാ । സഴ് ഹ വാ അസ്മൈ സ കാമഃ

പദ്യതേ । യത് കാമോ യജതേ । യോഽഗ്നിം നാചീകേതം

ചിനുതേ । യ ഉ ചൈന-മേവംവേദ । യോ ഹ വാ അഗ്നേർ നാ

ചീകേത-സ്യായതനം പ്രതിഷ്ഠാം വേദ ।

ആയതനവാൻ ഭവതി । ഗച്ഛതി പ്രതിഷ്ഠാം ॥ 98

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

T.B. 3-11-7-3

ഹിരണ്യം റ്വം അഗ്നേർ നാചികേത-സ്യായതനം പ്രതിഷ്ഠാ ।
 യ ഏവം വേദ । ആയതനവാൻ ഭവതി । ഗച്ഛതി പ്രതിഷ്ഠാം ।
 യോ ഹ വാ അഗ്നേർ നാചികേതസ്യ ശരീരം വേദ ।
 സ ശരീര ഏവ സ്വർഗം ലോകമേതി ।
 ഹിരണ്യം റ്വം അഗ്നേർ നാചികേതസ്യ ശരീരം ।
 യ ഏവം വേദ । സ ശരീര ഏവ സ്വർഗം ലോകമേതി ।
 അഥോ യഥാ രൂക്മ ഉത്-തപ്തോ ഭായ്യാത് ॥99

T.B. 3-11-7-4

ഏവമേവ സ തേജസാ യശസാ । അസ്മിശ്ച ലോകേ -സ്മുഷ്ടിശ്ച
 ശ്ച ഭാതി । ഉരവോ ഹ വൈ നാമൈതേ ലോകാഃ ।
 യേ സ്വരേണാദിത്യം । അഥ ഹൈതേ വരീയാപ്സോ ലോകാഃ ।
 യേ പരേണാദിത്യം । അന്തവന്തപ് ഹ വാ ഏഷ ക്ഷയം ലോകം
 ജയതി । യോ സ്വരേണാദിത്യം ।
 അഥ ഹൈഷോ സന്ത-മപാര-മക്ഷയം ലോകം ജയതി ।
 യഃ പരേണാദിത്യം ॥ 100

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

T.B. 3-11-7-5

അനന്തം ഹ വാ അപാര-മക്ഷയം ലോകം ജയതി ।
യോഽഗ്നിം നാചികേതം ചിനുതേ । യ ഉ ചൈന-മേവംവേദ ।
അഥോ യഥാ രഥേ തിഷ്ഠൻ പക്ഷസീ പര്യാവർത്തമാനേ പ്ര
ത്യപേക്ഷതേ । ഏവ-മഹോരാത്രേ പ്രത്യപേക്ഷതേ । നാസ്യാ
ഹോരാത്രേ ലോകമാപ്നോതഃ । യോഽഗ്നിം നാചികേതം ചിനുതേ ।
യ ഉ ചൈന-മേവംവേദ ॥ 101

(T.B. 3-11-7-1 to T.B. 3-11-7-5 ഉത്തരഃ പക്ഷോ

ഗച്ഛതി പ്രതിഷ്ഠാം ഭായ്യാദ്യഃ പരേണാദിത്യ-മഷ്ടൗ ച)

T.B. 3-11-8-1

ഉശൻ ഹ വൈ വാജശ്രവസഃ സർവവേദസം ദദൗ ।
തസ്യ ഹ നചികേതാ നാമ പുത്ര ആസ ।
തം ഹ കുമാരം സന്തം । ദക്ഷിണാസു നീയമാനാസു ശ്ര
ദ്ധാവിവേശ । സ ഹോവാച । തത ക്വൈമാം ദാസ്യസീതി ।
ദിതീയം തൃതീയം । തം ഹ പരീത ഉവാച । മൃത്യവേ താ
ദദാമീതി । തം ഹ സ്മോ-ത്ഥിതം വാഗഭി-വദതി ॥ 102

T.B. 3-11-8-2

ഗൗതമ കുമാര-മിതി । സ ഹോവാച ।
 പരേഹി മൃത്യോർ ഗൃഹാൻ । മൃത്യവേവൈ ത്വാദാ-മിതി ।
 തം വൈ പ്രവസന്തം ഗന്താ-സീതി ഹോവാച ।
 തസ്യ സ്മൃതിസോ രാത്രി-രനാശ്യാൻ ഗൃഹേ വസതാത് ।
 സ യദി ത്വാ പൃച്ഛേത് । കുമാര കതി രാത്രി- രവാമ്സീ-രിതി ।
 തിസ്ര ഇതി പ്രതി ബ്രൂതാത് ।
 കിം പ്രഥമാഃ രാത്രി-മാശ്ഠാ ഇതി ||103

T.B. 3-11-8-3

പ്രജാം ത ഇതി । കിം ദിതീയാ-മിതി । പശുഃസ്തു ഇതി ।
 കിം ത്രിതീയാ-മിതി । സാധുകൃത്യാം ത ഇതി ।
 തം വൈ പ്രവസന്തം ജഗാമ ।
 തസ്യ ഹ തിസോ രാത്രി-രനാശ്യാൻ ഗൃഹേ ഉവാസ ।
 ത-മാഗത്യ പപ്രച്ഛ । കുമാര കതി രാത്രി-രവാമ്സീ-രിതി ।
 തിസ്ര ഇതി പ്രത്യുവാച || 104

T.B. 3-11-8-4

കിം പ്രഥമാഃ രാത്രി-മാശ്താ ഇതി । പ്രജാം ത ഇതി ।
 കിം ദിതീയാ-മിതി । പശുഃസ്തു ഇതി । കിം ത്രിതീയാ-മിതി ।
 സാധുകൃത്യാം ത ഇതി । നമസ്തേ അസ്തു ഭഗവ ഇതി ഹോ-
 വാച । വരം വൃണീഷ്യ-തി । പിതർ-മേവ ജീവ-ന്നയാനീതി ।
 ദിതീയം വൃണീഷ്യ-തി ॥ 105

T.B. 3-11-8-5

ഇഷ്ടാപൂർത്തയോർ മേ ഽക്ഷിതിം ബ്രൂഹീതി ഹോവാച ।
 തസ്മൈ ഹൈതമഗ്നിം നാചികേത-മുവാച ।
 തതോ വൈ തസ്യേ-ഷ്ടാപൂർത്തേ നാ ക്ഷീയേതേ ।
 നാസ്യേ-ഷ്ടാപൂർത്തേ ക്ഷീയേതേ ।
 യോഽഗ്നിം നാചികേതം ചിനുതേ । യ ഉ ചൈന-മേവംവേദ ।
 തൃതീയം വൃണീഷ്യ-തി ।
 പുനർ മൃത്യോർ മേ ഽപജിതിം ബ്രൂഹീതി ഹോവാച ।
 തസ്മൈ ഹൈത-മഗ്നിം നാചികേത-മുവാച ।
 തതോ വൈ സോപ പുനർ മൃത്യു-മജയത് ॥ 106

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

T.B. 3-11-8-6

അപ പുനർ മൃത്യും ജയതി | യോഽഗ്നിം നാചികേതം ചിനുതേ |
 യ ഉ ചൈന-മേവഽവേദ | പ്രജാപതിർ വൈ പ്രജാകാമ-സ്തപോ
 തപ്യത | സ ഹിരണ്യ-മുദാസ്യത് | ത-ദഗ്നുഃ പ്രാസ്യത് |
 ത-ദസൈ നാചുദയത് | തദ് ദിതീയം പ്രാസ്യത് |
 ത-ദസൈ നൈ-വാചുദയത് | തത് തൃതീയം പ്രാസ്യത് || 107

T.B. 3-11-8-7

ത-ദസൈ നൈ-വാചുദയത് | ത-ദാത്മ-നേവ ഹൃദയ്യാഗ്നുഃ
 വൈശ്യാനരേ പ്രാസ്യത് | ത-ദസ്മാ അചുദയത് |
 തസ്മാദ് ഹിരണ്യം കനിഷ്ഠം ധനാനാം |
 ഭുഞ്ജത് പ്രിയതമം | ഹൃദയജ് ഹി |
 സ വൈ തമേവ നാവിന്ദത് |
 യസൈ താം ദക്ഷിണാ-മനേഷ്യത് |
 താഃ സ്വായൈവ ഹസ്തായ ദക്ഷിണായാനയത് |
 താം പ്രത്യഗൃഹ്ണാത് || 108

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

T.B.3-11-8-8

ദക്ഷായ ത്വാ ദക്ഷിണാം പ്രതിഗൃഹ്ണാമീതി ।

സോ ദക്ഷന്ത ദക്ഷിണാം പ്രതിഗൃഹ്യ ।

ദക്ഷതേ ഹ വൈ ദക്ഷിണാം പ്രതിഗൃഹ്യ । യ ഏവം വേദ ।

ഏതദ്ധ സു വൈ തദ് വിദാഽസോ വാജശ്രവസാ ഗോതമാഃ ।

അപ്യനുദേശ്യാം ദക്ഷിണാം പ്രതിഗൃഹ്ണന്തി ।

ഉദയേന വയം ദക്ഷിഷ്യാമഹ ഏവ ദക്ഷിണാം പ്രതിഗൃഹ്യേതി ।

തേ ദക്ഷന്ത ദക്ഷിണാം പ്രതിഗൃഹ്യ ।

ദക്ഷതേ ഹ വൈ ദക്ഷിണാം പ്രതിഗൃഹ്യ ।

യ ഏവം വേദ । പ്ര ഹാന്യം വ്ലീനാതി ॥ 109

(T.B. 3-11-8-1 to T.B. 3-11-8-8 വദത്യാശ്നാ ഇതുവാച ദിതീയം

വ്യുണീഷോ-ത്യജയത് തൃതീയം പ്രാസ്യത് ഗൃഹ്ണാത് യ ഏ
വം വേദൈകം ച)

T.B. 3-11-9-1

തച്ഛ ഹൈത-മേകേ പശുബന്ധ ഏവോ-ത്തരവേദ്യാം ചിന്വതേ ।

ഉത്തരവേദി സമ്മിത ഏഷോഽഗ്നിരിതി വദന്തഃ ।

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

തന്ന തഥാ കുര്യാത് | ഏത-മഗ്നിം കാമേന വ്യർദ്ധയേത് |
സ ഏനം കാമേന വ്യജ്ഞഃ | കാമേന വ്യർദ്ധയേത് |
സൗമ്യേ വാവൈ-നമധാരേ ചിന്വീത |
യത്ര വാ ഭൂയിഷ്ടാ ആഹുതയോ ഹൂയേരൻ |
ഏത-മഗ്നിം കാമേന സമർദ്ധയതി |
സ ഏനം കാമേന സമൃദ്ധഃ || 110

T.B. 3-11-9-2

കാമേന സമർദ്ധയതി | അഥ ഹൈനം പുരർഷയഃ |
ഉത്തരവേദ്യാ-മേവ സത്രിയ-മചിന്വത | തതോ വൈ തേഽവി
ന്ദന്ത പ്രജാം | അഭി സ്വർഗം ഘോക-മജയൻ |
വിന്ദന്ത ഏവ പ്രജാം | അഭി സ്വർഗം ഘോകം ജയതി |
യോഽഗ്നിം നാചികേതം ചിന്തുതേ | യ ഉ ചൈന-മേവം ഘേദ |
അഥ ഹൈനം വായുർ ജദ്ധികാമഃ || 111

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

T.B. 3-11-9-3

യഥാ ന്യൂപ്-മേവോപദയേ | തതോ വൈ സ ഏതാ-
 മൃദ്ധി-മാർജ്ജ്ഞാത് | യാ-മിദംവായുർ ജദ്ധഃ | ഏതാ-മൃദ്ധി-
 മൃദ്ധ്നോതി | യാ-മിദംവായുർ ജദ്ധഃ |
 യോഽഗ്നിം നാചികേതം ചിനുതേ | യ ഉ ചൈന-മേവംവേദ |
 അഥ ഹൈനം ഗോബലോ വാർഷ്ണഃ പശുകാമഃ |
 പാംകത-മേവ ചിക്യേ | പഞ്ച പുരസ്താത് || 112

T.B.3-11-9-4

പഞ്ച ദക്ഷിണതഃ | പഞ്ച പശ്ചാത് | പഞ്ചോത്തരതഃ |
 ഏകാം മദ്ധ്യേ | തതോ വൈ സ സഹസ്രം പശുൻ പ്രാപ്നോത് |
 പ്ര സഹസ്രം പശു-നാപ്നോതി |
 യോഽഗ്നിം നാചികേതം ചിനുതേ | യ ഉ ചൈന-മേവംവേദ |
 അഥ ഹൈനം പ്രജാപതിർ ജൈഷ്ട്യകാമോ യശസ്കാമഃ പ്രജന
 നകാമഃ | ത്രിവൃത-മേവ ചിക്യേ || 113

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

T.B. 3-11-9-5

സപ്ത പുരസ്താത് | തിസ്രോ ദക്ഷിണതഃ | സപ്ത പശ്ചാത് |
തിസ്ര ഉത്തരതഃ | ഏകാം മദ്ധ്യേ |
തതോ വൈ സ പ്ര യശോ ജൈഷ്ട്യ-മാപ്നോത് |
ഏതാം പ്രജാതിം പ്രജായത | യാമിദം പ്രജാഃ പ്രജായന്തേ |
ത്രിവൃദ് വൈ ജൈഷ്ട്യം | മാതാ പിതാ പുത്രഃ || 114

T.B. 3-11-9-6

ത്രിവൃത് പ്രജനനം | ഉപസ്ഥോ യോനിർ മദ്ധ്യമാ |
പ്ര യശോ ജൈഷ്ട്യ-മാപ്നോതി | ഏതാം പ്രജാതിം പ്രജായതേ |
യാ-മിദം പ്രജാഃ പ്രജായന്തേ |
യോഽഗ്നിം നാചികേതം ചിനുതേ | യ ഉ ചൈന-മേവം വേദ |
അഥ ഹൈന-മിന്ദോ ജൈഷ്ട്യകാമഃ | ഊർദ്ധ്വാ ഏവോ-പദധേ |
തതോ വൈ സ ജൈഷ്ട്യമഗച്ഛാത് || 115

T.B. 3-11-9-7

ജൈഷ്ട്യം ഗച്ഛതി | യോഽഗ്നിം നാചികേതം ചിനുതേ |
യ ഉ ചൈന-മേവം വേദ | അഥ ഹൈന-മസാവാദിത്യഃ സ്വ
ർഗകാമഃ | പ്രാചീ-രേവോപദധേ |

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

തതോ॑ വൈ॒ സോ॑ഭി॒ സ്വർഗം॑ ഘോ॒ക-മ॑ജയത് ।
അഭി॒ സ്വർഗം॑ ഘോ॒കം ജ॑യതി ।
യോ॑ഗ്നിം നാ॒ചികേ॑തം ചി॒നുതേ॑ ।
യ ഉ॑ ചൈന-മേ॒വം ഘേ॑ദ । സ യദീ॒ച്ഛേ॑ത് ॥ 116

T.B. 3-11-9-8

തേ॑ജ॒സീ യ॑ശ॒സീ ബ്ര॑ഹ്മ॒വർച॑സീ॒ സ്യാ-മി॑തി ।
പ്രാ॑ണാ ഹോ॒തുർ യി॑ഷ്ട്യാ-ദൃ॒മ്സർ॑പേത് ।
യേ॒യം പ്രാ॑ഗാദ് യശ॒സ്വതീ॑ । സാ മാ॒ പ്രോ॑ർണോ॒തു ।
തേ॑ജ॒സാ യ॑ശ॒സാ ബ്ര॑ഹ്മ॒വർച॑സേ-നേതി ।
തേ॑ജ॒സ്-വ്യേ॑വ യശ॒സീ ബ്ര॑ഹ്മ॒വർച॑സീ॒ ഭവ॑തി ।
അഥ॑ യദീ॒ച്ഛേ॑ത് । ഭൃ॒യിഷ്ടം॑ മേ॒ ശ്രദ്-ദ॑ധീ॒രൻ ।
ഭൃ॒യിഷ്ടാ॑ ദക്ഷി॒ണാ ന॑യേ॒യു-രി॑തി ।
ദക്ഷി॑ണാ॒സു നീ॒യമാ॑നാ॒സു പ്രാ॑ച്യേ॒ഹി പ്രാ॑ച്യേ॒ഹീ-തി
പ്രാ॑ചീ॒ജുഷാ॑ണാ॒ വേ॒ത്യാജ്യ॑സ്യ॒ സ്യാഹേ॑തി॒ സ്രു॒വേണോ॑-പ
ഹ॒ത്യാ-ഹ॒വനീ॑യേ॒ ജുഹു॑യാത് ॥ 117

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

T.B. 3-11-9-9

ഭൃ॒യി॒ഷ്ടം-മേ॒വാ॒സൈ॒ശ്ച ശ്ര॒ദ്-ദ॒ധതേ॑ । ഭൃ॒യി॒ഷ്ടാ ദ॒ക്ഷി॒ണാ ന॒യന്തി॑ ।

പു॒രീ॒ഷ-മു॒പ॒ധായ॑ । ചി॒തി॒ക്ത്വ॒പി॒ഭി - ര॒ഭി॒മൃ॒ശ്യ ।

അ॒ഗ്നിം പ്ര॒ണീ॒യോപ॑-സ॒മാ॒ധായ॑ । ച॒ത്ര॒സ്ര ഏ॒താ ആ॒ഹു॒തീർ

ജു॒ഹോ॒തി । ത്വമ॑ഗ്നേ॒ രൂ॒ദ്ര ഇ॒തി ശ॒തരൂ॒ദ്രീയ॑സ്യ॒ രൂ॒പം ।

അ॒ഗ്നാ-വി॒ഷ്ണു॑ ഇ॒തി വ॒സോർ॒ധാരാ॑യാഃ ।

അ॒ന്നപ॑ത ഇ॒ത്യു॒ന്ന ഹോ॑മഃ ।

സ॒പ്ത॑ തേ॒ അ॒ഗ്നേ॒ സ॒മി॒ധഃ സ॒പ്ത॑ ജി॒ഹ്വാ ഇ॒തി വി॒ശ്വ॒പ്രീഃ ॥ 118

(T.B. 3-11-9-1 to T.B. 3-11-9-9സമൃദ്ധഃ ഋദ്ധികാമഃ പുരസ്താത്

ചിക്യേ പുത്രോ ഹൃച്ഛ-ദിച്ഛേത് ജുഹുയാത് വിശ്വപ്രീഃ)

T.B. 3-11-10-1

യാം പ്ര॒ഥ॒മാ-മി॒ഷ്ട॒കാ-മു॒പ॒ദ॒ധാ॒തി ।

ഇ॒മം ത॒യാ ലോ॒ക-മ॒ഭി ജ॑യതി ।

അ॒ഥോ യാ അ॒സിൻ ലോ॒കേ ദേ॒വതാഃ॑ ॥

താ॒സാഽ സാ॒യു॒ജ്യഽ സ॒ലോ॒കതാ-മാ॑പ്നോതി ।

യാം ദി॒തീയാ-മു॒പ॒ദ॒ധാ॒തി ।

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

അന്തരിക്ഷ ലോകം തയാ-ഭിജയതി ।
അഥോ യാ അന്തരിക്ഷ ലോകേ ദേവതാഃ ॥
താസാഽ സായുജ്യഽ സലോകതാ-മാപ്നോതി ।
യാം തൃതീയാ-മുപദധാതി ।
അഥും തയാ ലോക-മഭിജയതി ॥ 119

T.B. 3-11-10-2

അഥോ യാ അമൃഷ്ണിൻ ലോകേ ദേവതാഃ ।
താസാഽ സായുജ്യഽ സലോകതാ-മാപ്നോതി ।
അഥോ യാ അമൃ-രിതരാ അഷ്ടാദശ ।
യ ഏവമീ ഉരവശ്ച വരീയാഽസശ്ച ലോകാഃ ।
താനേവ താഭി-രഭിജയതി । കാമചാരോ ഹ വാ അന്വേദാരുഷു
ച വരീയസ്സു ച ലോകേഷു ദവതി । യോഽഗ്നിം നാചികേതം ചി
നുതേ । യ ഉ ചൈന-മേവഽവേദ । സംഽവഥ്സരോ വാ അഗ്നിർ
നാചികേതഃ । തസ്യ വസന്തഃ ശിരഃ ॥ 120

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

T.B. 3-11-10-3

ഗ്രീ॒ഷ്മോ॑ ദക്ഷി॑ണഃ പ॒ക്ഷഃ | വർഷാ॑ ഉ॒ത്തരഃ | ശരത്॑ പു॒ച്ഛം |
 മാ॒സാഃ॑ കർമ്മ॑കാരാഃ | അഹോ॑രാത്രേ ശ॒തരു॑ദ്രീയം |
 പ॒ർജന്യോ॑ വസോ॒ർധാരാ॑ |
 യഥാ॑ വൈ പ॒ർജന്യഃ॑ സു॒വൃഷ്ടം॑ വൃ॒ഷ്ടയാ॑ |
 പ്ര॒ജാഭ്യഃ॑ സർവാ॒ൻ കമാ॑ൻമ് സംപു॒രയ॑തി |
 ഏ॒വ-മേ॒വ സ॑ തസ്യ॒ സർവാ॒ൻ കമാ॑ൻമ് സംപു॒രയ॑തി |
 യോഽഗ്നി॑ം നാ॒ചികേ॑തം ചി॒ന്തുതേ॑ || 121

T.B. 3-11-10-4

യ ഉ॑ ചൈന-മേ॒വം വേ॑ദ | സം॒വത്സ॑രോ വാ അഗ്നി॑ർ
 നാ॒ചികേ॑തഃ | തസ്യ॑ വസ॒ന്തഃ ശി॑രഃ | ഗ്രീ॒ഷ്മോ॑ ദക്ഷി॑ണഃ പ॒ക്ഷഃ |
 വർഷാഃ॑ പു॒ച്ഛം | ശര-॑ദു॒ത്തരഃ॑ പ॒ക്ഷഃ | ഹേ॒മന്തോ॑ മദ്ധ്യം |
 പൂ॒ർവ പ॒ക്ഷാശ്ചി॑തയഃ | അ॒പര പ॒ക്ഷാഃ॑ പു॒രീഷം॑ |
 അഹോ॑രാത്രാണീ॒ഷ്ടകാഃ॑ | ഏ॒ഷ വാ॒വ സോഽഗ്നി-॑ർഗ്നിമ॒യഃ
 പു॒നർണ॑വഃ | അഗ്നിമ॒യോ ഹ॑ വൈ പു॒നർണ॑വോ ഭൂ॒ത്വാ |
 സ്വർഗം॑ ലോ॒ക-മേ॑തി | ആ॒ദിത്യ॑സ്യ॒ സായു॑ജ്യം |

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

യോഽഗ്നിം നാചികേതം ചിനുതേ ।

യ ഉ ചൈന-മേവം ഘേദ ॥ 122

(T.B. 3-11-10-1 to T.B. 3-11-10-4 അമൃതം തയാ ലോക-മഭി ജയതി ശിരഃ ചിനുത ഇഷ്ടകാ ഷട് ച)

22. ഋചാം പ്രാചീ

T.B. 3.12.9.1

ഋചാം പ്രാചീ മഹതീ ദിഗുച്യതേ ।

ദക്ഷിണാ -മാഹുർ യജുഷാ-മപാരാം ।

അഥർവണാ-മഗ്ണിരസാം പ്രതീചീ ।

സാമ്നാ-മുദീചീ മഹതീ ദിഗുച്യതേ ।

ഋഗ്ഭിഃ പൂർവാഹ്ണേ ദിവി ദേവ ഇഠായതേ ।

യജുർവേദേ തിഷ്ഠതി മദ്ധ്യേ അഹനഃ ।

സാമവേദേ-നാസ്തമയേ മഹീയതേ ।

വേദൈ-രശൂന്യ-സ്രിദിരേതി സൂര്യഃ ।

ഋഗ്ഭ്യോ ജാതാഃ സർവശോ മുർത്തി-മാഹുഃ ।

സർവാ ഗതിർ യാജുഷീ ഹൈവ ശശ്വത് ॥ 123

T.B. 3.12.9.2

സർവം തേജ സ്താമരുപ്യച് ഹ ശശ്വത് |
 സർവച് ഹേദം ബ്രഹ്മണാ ഹൈവ സൃഷ്ടം |
 ഋഗ്ഭ്യോ ജാതം വൈശ്യം വർണ-മാഹുഃ |
 യജുർവേദം ക്ഷത്രിയസ്യാ-ഹുര്യോനിം |
 സാമവേദോ ബ്രാഹ്മണാനാം പ്രസൃതിഃ |
 പൂർവേ പൂർവേഭ്യോ വച ഏത-ദൃചുഃ |
 ആദർശ-മഗ്നിം ചിന്യാനാഃ | പൂർവേ വിശ്വ സൃജോഽമൃതാഃ |
 ശതംവർഷ സഹസ്രാണി | ദീക്ഷിതാ സ്സത്ര-മാസത || 124

T.B. 3.12.9.3

തപ ആസീദ് ഗൃഹപതിഃ | ബ്രഹ്മ ബ്രഹ്മാദവഥ് സ്വയം |
 സത്യച് ഹ ഹോ തൈഷാ-മാസീത് | യദ് വിശ്വസൃജ ആസത |
 അമൃത-മേഭ്യ ഉദഗായത് | സഹസ്രം പരിവഥ്സരാൻ |
 ഭൂതച് ഹ പ്രസ്മോ-തൈഷാ-മാസീത് |
 ഭവിഷ്യത് പ്രതി ചാഹരത് | പ്രാണോ അദ്ധ്യര്യു-രഭവത് |
 ഇദച് സർവച് സിഷാസതാം || 125

T.B. 3.12.9.4

അപാനോ വിദാ-നാവൃതഃ | പ്രതി പ്രാതിഷ്ഠ-ദധാരേ |
ആർത്തവാ ഉപഗാതാരഃ | സദസ്യാ ഋതവോഽഭവൻ |
അർദ്ധമാസാശ്ച മാസാശ്ച | ചമസാ-ദ്ധാര്യവോഽഭവൻ |
അശം സദ് ബ്രഹ്മണ-സ്തേജഃ | അച്ഛാവാകോഽഭവദ് യശഃ |
ഋത-മേഷാം പ്രശാസ്താഽസീത് | യദ് വിശ്വ സൃജ ആസത ||126

T.B. 3.12.9.5

ഊർഗ് രാജാന-മുദവഹത് | ധ്രുവ ഗോപ സുഹോഽഭവത് |
ഓജോഽഭ്യഷ്ടൗദ് ഗ്രാവണ്ണഃ | യദ് വിശ്വ സൃജ ആസത |
അപചിതിഃ പോത്രീയാ-മയജത് | നേഷ്ട്രീയാ-മയജത് തിഷിഃ |
ആഗ്നീദ്ധ്രാദ് വിദുഷീ സത്യം | ശ്രദ്ധാ ഹൈവാ യജമ് സ്വയം |
ഇരാ പതീ വിശ്വ സൃജാം | ആകൃതി-രപിനസ്തുവിഃ || 127

T.B. 3.12.9.6

ഇദ്ധ്മഹ ക്ഷുച് ചൈ-ഭ്യ ഉഗ്രേ | തൃഷ്ണാ ചാ വഹതാമുദേ |
വാഗേഷാഹ് സുബ്രഹ്മണ്യാ-സീത് |
ചരന്ദോ യോഗാൻ വിജാനതീ |

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

കല്പതന്ത്രാണി॑ തന്യാനാ-ഹഃ॑ । സൗ॑ സ്ഥാശ്ച॑ സർവശഃ॑ ।
അഹോരാത്രേ॑ പശുപാല്യൗ॑ । മുഹൂർത്താഃ॑ പ്രേഷ്യാ॑ അഭവൻ ।
മൃത്യുസ് തദ-ഭവ-ദ്ധാതാ॑ । ശമിതോ-ഗ്രോ॑ വിശാം പതിഃ॑ ॥ 128

T.B. 3.12.9.7

വിശ്വസ്യജഃ॑ പ്രഥമാ॑ സ്തുത്ര-മാസത॑ ।
സഹസ്ര॑ സമം പ്രസുതേന॑ യന്തഃ॑ ।
തതോ॑ ഹ ജജേ॑ണ ഭുവനസ്യ॑ ഗോപാഃ॑ ।
ഹിരൺമയ॑ ശ്ലുകുനിർ ബ്രഹ്മ॑ നാമ॑ । യേന॑ സൂര്യ-സ്തപതി॑
തേജസേ-ദ്ധഃ॑ । പിതാ॑ പുത്രേണ॑ പിത്യമാൻ യോനീയോനൗ॑ ।
നാവേദവിൻ മനുതേ॑ തം ബൃഹന്തം॑ । സർവാനുഭൂ-മാത്മാനഃ॑
സംപരായേ॑ । ഏഷ॑ നിത്യോ മഹിമാ॑ ബ്രാഹ്മണസ്യ॑ ।
ന കർമണാ॑ വർദ്ധതേ॑ നോ കനീയാൻ ॥ 129

T.B. 3.12.9.8

തസ്യൈവാ-ത്മാ പദവിത്തം॑ വിദിതാ॑ ।
ന കർമണാ॑ ലിപ്യതേ॑ പാപകേന॑ ।
പഞ്ച॑ പശ്ചാശത-സ്ത്രിവൃത॑ സ്സംവത്സരാഃ॑ ।

അഭിശ്രവണമന്ത്ര പാഠഃ

പഞ്ച പഞ്ചാശതഃ പഞ്ചദശാഃ ।

പഞ്ച പഞ്ചാശത സ്തപദശാഃ । പഞ്ച പഞ്ചാശത ഏകവിംശതഃ ।

വിശ്വസ്യജാഃ സഹസ്ര സംവത്സരം ।

ഏതേന വൈ വിശ്വസ്യജ ഇദം വിശ്വ-മസ്യജന്ത ।

യദ് വിശ്വ-മസ്യജന്ത । തസ്മാദ് വിശ്വസ്യജഃ ॥

വിശ്വ-മേനാ-നനു പ്രജായതേ ।

ബ്രഹ്മണ സ്തായുജ്യഃ സലോകതാം യന്തി ।

ഏതാസാമേവ ദേവതാനാഃ സായുജ്യം ।

സാർഷ്ടിതാഃ സമാന ലോകതാം യന്തി ।

യ ഏത-ദുപയന്തി । യേ ചൈനത് പ്രാഹുഃ ।

യേഭ്യ-ശൈനത് പ്രാഹുഃ । ഓം ॥ 130

(T.B. 3-12-9-1 to T.B. 3-12-9-8അശ്വാദാസത സിഷ്യാസതാ-മാസത

ഹവിഷ് പതിഃ കനീയാൻ തസ്മാദ് വിശ്വസ്യജോ sഷ്ടൗ ച)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

-----അഭിശ്രവണമന്ത്രപാഠസ്തമാപഃ-----

“Chain” indicating starting “padam” of all the “Chapters” in Abisravanam.

സഹസ്രശീർഷാ-മദ്ഭ്യഃ-സഹസ്രശീർഷ- മൃതം-കൃണുഷ്യ -
രക്ഷോഹണഃ-സോമായോ-ശന്തസ്ത്യാ-ഭക്ഷഹി-
ധ്രുവാഃസ്യഗ്- ഉദയേ ശിരോ-സാവാദിത്യ- സംതതി-രകവി
ശ്ശ-ഇന്ദ്രോ-വൈശ്വദേവനാ-ഗ്നയ-ഉശന്തസ്ത്യാ-യ- മുശൻ
ഹ-തഹ -യാംപ്രഥമാ-മൃചാം പ്രാചീ ചതുർ വിശ്ശതിഃ ॥

Begining and ending “padam” of Abisravanam.

സഹസ്രശീർഷാ പുരുഷ ഓം ॥
